

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO 45

"Keleivis" Telefonas: AN 8-3071 Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 8, 1879

Atskiro numerio
Kaina 10 Centų

54-TIEJI METAI

Sovietų Iššikimės Maskvoje Be Atominių Ginklų

Vietoj Sprausminių Orlaivių, Balti Karveliai. — Sovietai Norėtų Nusiginkluoti, Bet PPIrma Amerika Turi Pannaikinti Savo Karo Bazes. — Chruščiovas Nori Konkuruoti Su Amerika Ūkiškai. — Tai Būtų Pigiau ir Naudingiau Negu Šaltas Karas.

Pereitą šeštadienį Maskvoje iškilmingai buvo švenčiama 42 metų sukaktis nuo Sovietų įsigalėjimo. Chruščiovas ir kiti Kremliaus vadai stebėjo parodą nuo Lenino mauzoleumo stogo.

Šiemet paradas atrodė kitaip negu kitais metais. Daug mažiau buvo ginklų. Sprausminių orlaivių visai nesimatė. Jų vietoj buvo paleista oran baltų karvelių keli šimtai. Tai jau taikos ženklas. Chruščiovas pasakė, kad jis norėtų konkuruoti su Amerikos kapitalizmu taikingomis priemonėmis, ūkiška gamyba. Tai, girdi, būtų daug pigiau ir naudingiau, negu šaltas karas. Ir jis pridūrė, kad Sovietų armija kartu su darbininkais vienbalsiai nubalsavo nusiginkluoti. Iš tikrųjų gi nei Sovietų armija, nei darbininkai tokio klausimo niekad nebalsavo. Matyt, jis turėjo galvoj Vyriausijai Sovietų, kuris vienbalsiai užgyrė jo pasiūlymą nusiginkluoti.

bet vyriausias Sovietų ginkluotųjų jėgų vadas Malinovskis kitaip šį dalyką nušvietė. Tariant jo žodžiais, "kol Chruščiovas pasiūlymas visiškai nusiginkluoti nėra dar priimtas, kol Amerikos karinės bazės aplink Sovietų Sąjungą tebėra dar nei likviduotos, komunistų partija ir Sovietų vyriausybė skaito savo pareigą laikyti ginkluotus savo jėgas aukščiausio laipsnio pasirošime".

Amerikos korespondentų apskaičiavimu, parade dalyvavo apie 200,000 žmonių, neskaitant kariuomenės. Daug dėmesio kreipta į Sovietų mokslo laimėjimus. Parade buvo vežamas milžiniškas mėnulio modelis, apie kurį sukosi lūnė. Minioj tas kėlė didelio entuziazmo.

Konfiskavo Miliono Vertės Narkotikų

New Yorke policija užtikino seniai sektą narkotikų pardavėjų genę. Konfiskuota milijono dolerių vertės narkotikų. Jų centras buvo Greenwich Village. Keli detektyvai per ilgą laiką sugebėjo įsikverbti į tų pardavėjų elis ir su jais sutapti. Suimtųjų tarpe yra ir James Stewart, kurį policija laiko pačia "didžiausia žuvimi" narkotikų pardavėjų eilėse. Nuo 1918 m. jis jau buvo suimtas 17 kartų.

Didelis Sprogimas Alyvos Tankery

Houston, Tex., kanale lapkričio 8 d. atsitiko 5 dideli sprogimai alyvą vežusiam 12,000 tonų tankery. Jame buvo 90,000 barelių (statinių) aukštos kokybės gazolino. Septyni įgulos nariai iki šiol nesurasti, spėjama, kad jie bus žuvę, sužeista 26.

Po didelių pastangų gaisrininkams pavyko ugnį sustabdyti.

Buvo didelis pavojus, kad didesnei ugniai kilus, ji gali pasiekti abiejose pusėse kanalo esančius įvairios degamosios medžiagos tankus ir dėl to būtų galėję atsitikti dar daugiau sprogimų. Bet šitos nelaimės pavyko išvengti.

Kraujas Aiškiai Parodo Teisybę

Vyriausias Massachusetts valstijos tribunolas nusprendė ir tuo būdu nustatė įstatymą, kad kūdikio kraujas aiškiai parodo jo tėvą. Tas nustatyta V. D'Avellos byloje, kurioj jis buvo kaltinamas esąs vienos merginos kūdikio tėvas. D'Avella teisinis, kad jis nekaltas, bet žemesnis teismas vistiek pripažino jį kaltu. Kadangi jis yra vedęs žmogus ir turi savų vaikų, tai jis apeliavo į vyriausią tribunolą. Ir tribunolas pripažino, jog kraujas palyginimas aiškiai parodo, kad D'Avella negali būti kūdikio tėvas.

Ledlauzis Glacier apleidžia Bostono uostą. Jis išplaukė į Pietų ašigalio sritį, kur išbus pusę metų.

JIE JAU RUOŠIASI 1960 METŲ RINKIMAMS

Kairėj dabartinis viceprezidentas Richard Nixon, atvykęs į Kaliforniją, meiliai tapšnojė 6 metų mergaitę, o kažkokia moteris dalina ženklelius su parašu "Nixon — prezidentas". Dešinėj Mass. senatorius John Kennedy nuvykęs į Kaliforniją pasirodyti, kalba Jefferson-Jackson dienos pokylio dalyviams, kurie mokėjo po \$100. Nixon ir Kennedy abu jau ruošiasi kitų metų rinkimams, nes abu tikisi būti kandidatai prezidento vietai.

Amerika Numalšino Riaušes Panamoj

Panamos respublikoj, per kurios žemę yra Amerikos iškastas Panamos kanalas, paskutinėmis dienomis kilo triukšmingos riaušės prieš Jungtines Amerikos Valstybes. Riaušininkų minia puolė mūsų valdžios įstaigas tenai, pradėjo plėsti žemėn ir draskyti žvaigždėtus vėliavus, daužyti amerikiečių langus, automobilius ir emė atakuoti net amerikiečių policiją, kuri daboja tvarką Panamos kanalo zonoj. Nuplėšę nuo Amerikos ambasados vėliavą, riaušininkai bandė iškelti didelę Panamos vėliavą, bet amerikiečiai kareiviai durtuvais nuvijo juos atgal. Kita riaušininkų minia Colono mieste įsiveržė į amerikiečių gelžkelio stotį ir pagrobė dėžę su pinigais. Galų gale amerikiečių kariuomenė išvijo iš kanalo zonos visus triukšmadarius ir išstatė kulkosvaidžius.

Indija Pasiryžusi Ginti Savo Žemę

Indija įteikė Raudonajai Kinijai griežtą notą. Joje pirmą kartą aiškiais žodžiais pareiškama, kad Indijos liaudis visomis jos turimomis priemonėmis gins savo žemę ir neleis jos niekam pagrobti ir siūlo visus ginčijamus klausimus išspręsti taikiu būdu. Kaip žinoma, Kinija savinasi didelius Indijos žemės plotus ir jau dalį jų yra užėmusi. Tą klausimą palietė ir Chruščiovas Spalio revoliucijos proga Maskvoje surengtame pokyly, žodžiais užimdamas lyg neutralią poziciją. Tos žemės, dėl kurių Indija ginčijasi su Kinija, esančios negyvenamos ir neturincios jokios karinės reikšmės. Jis pareiškė viltį, kad ginčas bus išspręstas taikingai.

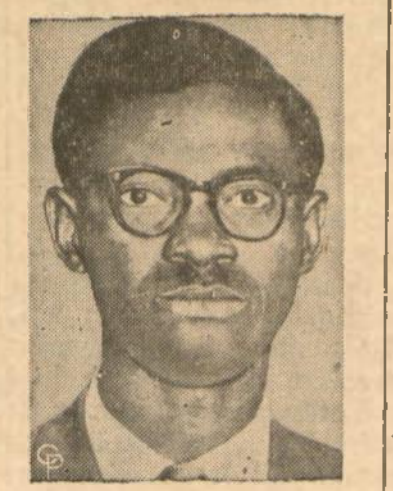
Sovietai Sutinka Nusileisti Amerikai

Iš Ženevos pranešama, kad Sovietai padarė žymų nusileidimą Amerikai nusiginklavimo klausimu. Jie sutinka svarstyti klausimą, kaip surasti būdą sekti daromus atominius sprogdinius po žeme. Šią klausimą visada kėlė Amerikos ir Anglijos mokslininkai, bet Rusija iki šiol buvo vis priešinga tą klausimą svarstyti. Matyt, ji dabar pabūgo, kad dėl tokio jos nusistatymo nesugriūtų būsimoji viršūnių konferencija.

IZRAELY LAIMĖJO VALDŽIOS PARTIJA

Rinkimuose dalyvavo 927,000 balsuotojų. Valdžioj esančioji partija gavo 47 atstovus (turėjo 40), antroj vietoj su 17 atstovų yra dešiniųjų Herut partija, trečioj su 12 įvairių religinių grupių sambūris, ketvirtoj kairiųjų darbininkų partija Mapam turės 10 atstovų (laimėjo 1 vietą). Komunistai turėjo 6 atstovus, o dabar beturės tik 3.

BELGAI SUĖMĖ

Tai Patrice Lumumba, Belgijos Congo kolonijos nepriklausomybės šalininku vadovas, kurį belgai suėmė, apkaltinę surengus sukilimą Stanleyville mieste, kurio metu žuvo kelios dešimtys žmonių.

Dag Hamarskjold Vyksta į Laosą

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Dag Hamarskjold priėmė Laoso vyriausybės pakvietimą aplankyti Laosą. Kaip žinoma, Laoso vyriausybė kreipėsi į Jungtines Tautas su skundu, kad Šiaurės Vietnamas siūnčia kariuomenę į Laosą ir prašė Jungt. Tautų pagalbos.

Saugumo Taryba pasiuntė ten 4 asmenų komisiją, kuri jau grįžo ir nieko tikra nepranešė. Ji neradusi aiškių įrodymų, kad Šiaurės Vietnamo vyriausybė siūstų savo kariuomenę, bet esą įrodymų, kad komunistai remia ginklais Laoso "sukilėlius".

Sakoma, kad generalinio sekretoriaus kelionė nieko bendra neturi su komisijos pranešimu, bet nėra abejonės, kad jis ir pats nori susipažinti su tenykščia padėtimi. Jis ten žada pabūti ilgiau kaip savaitę.

Tunis Rinko Savo Parlamentą

Lapkričio 8 d. Tunise (Afrikoj) buvo prezidento ir parlamento rinkimai. Tunisas priklausė Prancūzijai, bet 1956 m. jo steigiamasis seimas paskelbė nepriklausomybę, 1957 m. buvo nuverstas jo valdovas ir prezidentu išrinktas Habib Bourguiba, "Naujosios konstitucijos" partijos narys, kuris ir šiuose rinkimuose neturėjo konkurento.

Rinkimuose dalyvavo apie 95% visų balsuotojų, kurių buvo virš milijono. Rezultatai dar nežinomi, bet nėra abejonės, kad žymią daugumą turės valdančioji "Naujosios konstitucijos" partija. Komunistai pralaimėjo.

Augščiausias Teismas Įsakė Nutraukti Plieno Streiką

Taft-Hartley Aktas Neprieštarauja Konstitucijai. — Teismo Įsakymas Veiks 80 Dienų ir Baigsis Sausio 26. — Tuo tarpu 500,000 Streikininkų Turi Būti Prie Darbo. — Jei Per 80 Dienų Unija Su Fabrikantais Nesusitarkys, Prezidentas Prays Kongresą Įsikišti.

LĒKTUVO NELAIMĖJ ŽUVO 26 ŽMONĖS

Pereitą savaitę Virginijos kalnuose sudužo didelis lėktuvas su 27 žmonėmis. Tik vienas jų išliko gyvas, bet sunkiai sužeistas. Jis per dvi dienas šaukėsi pagalbos ir girdėjo netoli žmones važiuojant, bet niekas nekriepė į tai dėmesio.

DARBIETIS GAVO NOBELIO PREMIJĄ

Šių metų Nobelio taikos premija pripažinta Britanijos Darbo Partijos nariui Philip Noel-Baker už jo vaidmenį kuriant Tautų Sąjungą ir Jungtinių Tautų Organizaciją, o taip pat pastangas nusiginkluoti ir išlaikyti taiką.

KESINOSI UZMUŠTI IRAKO PREMJEJĄ

Iš Bagdado pranešama, kad dėl pasikėsinimo užmušti Irako premjerą Abdel Karim Kassemą esą areštuota 20 šamokslininkų. Kassemas buvo apsaudytas gatvėje ir sužeistas, bet sveiksta.

SPROGIMAS KARO LAIVE

Newport, R. I. — Pereitą savaitę čia perkraunant karo laive šovinius, vienas jų sprogo ir 7 įgulos kareiviai buvo sužeisti, vienas sunkiai.

Vokietija dėl nacių persekiojimo nukentėjusiems žydams išmokėjo 60 mil. dol.

IR JIS PRISIPAZISTA

Xavier Cugat taipgi prisipažino kongreso komitetui, kad ir jis televizijos programoj laimėjo \$16,000 iš anksto žinodamas visus atsakymus.

Didis plieno darbininkų streikas jau nutrauktas — neužbaigtas, o tik nutrauktas 80-čiai dienų, kaip nurodo Tafto-Hartley įstatymas. Remdamosi tuo įstatymu, valdžia buvo jau prieš kelias savaites gavusi teismo įsakymą (injunction) prieš streiką, bet unija apskundė tą įsakymą Vyriausiajam Tribunolui, argumentuodama, kad streikas nėra pavojingas nei krašto saugumui, nei sveikatai, ir kad Tafto-Hartley įstatymas, kuriuo tas įsakymas buvo išleistas, yra priešingas krašto konstitucijai.

Vyriausias Tribunolas iš klausė unijos advokato argumentavimą ir vis dėlto pripažino, kad Tafto-Hartley įstatymas konstitucijai neprieštarauja, kad išleistas įsakymas darbininkams grįžti į darbą yra teisėtas ir todėl streikuojantieji plieno pramonės darbininkai turi tuojau grįžti į darbą. Streikavo apie 500,000 žmonių plieno pramonėje ir be to dar dėl plieno trūkumo apie 350,000 darbininkų buvo netekę darbo kitose pramonės šakose. Šį pirmadienį jau tūkstančiai jų pradėjo grįžti į savo vietas. Bet išeis dar nuo 4 iki 6 savaičių, iki visi galės pradėti dirbti pilną laiką.

Per 80 dienų, kol veiks įsakymas, daroma pastanga, kad plieno kompanijos su unija susitarkytų.

Bet kas bus, jeigu nesitarkys? Šiaip ar taip, teismo įsakymas po 80-ties dienų bus atšauktas. Jeigu nebus susitarkyta, unija, be abejonės, vėl pradės streiką. Antru kartu Tafto-Hartley įstatymas tam pačiam streikui jau negali būti taikomas. Bet jeigu prie to prieitų, prezidentas pareikalaus, kad Kongresas įsikištų. Jis turės jau ir planą, kuris Kongresui bus pasiūlytas. Koks tas jo planas, kol kas neskelbiama.

HERBERT MORRISON — DABAR LORDAS

Žymus Britanijos Darbo Partijos narys Herbert Morrison gavo pero (aukštojo bajoro) titulą ir paskirtas iki gyvos galvos lordu rūmų nariu.

Morrison yra daug kartų buvęs ministru. Parlamente jis buvo nuo 1923 m., bet šią vasarą nutarė nebekandiduoti. 1955 m. jis kandidavo į partijos vadus, bet paliko trečioj vietoj po Gaitskell ir Bevano.

Staigus posūkis soviet. prekyboje

Vakar: "Kapitalistinis išnaudojimas", šiandien: "sovietinės prekybos pažanga"

(Elta) Sovietinio ūkio mašina visą laiką sukasi gerokai girkždėdama. Iš "klaidų" ir "trūkumų" neišeinama, bet sovietinė propaganda savo piliečiams ir pasauliui nuolat kala, kokias "pažangas" yra sovietinė ūkio sistema.

Lietuvoje ir kitose sovietinėse respublikose pastaraisiais mėnesiais pradėta įvesti naują prekybos būdą: prekių pardavinėjimą kreditan, išsimokėtinai. Kaip jau pranešta, Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Panevėžyje ir Klaipėdoje įrengtos ar dar įrengiamos specialios krautuvės prekėms, kurios pardavinėjamos išsimokėtinai. Atrodytų, tai jokia sensacija. Ne priklauso Lietuvoje kiekvienas kad ir mažai uždirbantis, bet šiek tiek kreditingas asmuo galėjo įvairiausias prekes pirkti išsimokėtinai ir tam nebūvo reikalinga jokių specialių krautuvė, kiekvienas pažangus prekybininkas tokias operacijas atlikdavo, iš savo pusės pasinaudodamas laisvą bankiniu kreditu pagalba. Turtingiausiose šalyse pasaulyje, kaip Jungt. Amerikos Valstybėse, prekių pardavinėjimas išsimokėtinai sudaro gana žymią bendros prekybos apyvartos dalį.

"Vartotojo pavertimas vergu, išnaudojimas, apvogimas"

Sovietuose prekyba išsimokėtinai ilgą laiką buvo smerkiama ir vadinama "kapitalistiniu išnaudojimu". Dar prieš keletą mėnesių, birželio 28 d., ek. profesorius Stepanickis per Maskvos radiją štai ką pareiškė:

"Monopolistai reklamuoja pardavinėjimą kreditan kaip prekybos būdą, naudingą ir patogų vartotojams. Monopolistai puoselėja šią prekybą dėl to, kad joje mato svarbų pasipelnymo būdą. Prekių pardavinėjimas kreditan daugelį vartotojų paverčia vergais kapitalistinių firmų, kurios uždeda savo leteną ne tik ant turimų išteklių, bet ir ant būsimų uždarbių ir įplaukų. Pardavinėjimas išsimokėtinai milijonus vartotojų pastato į tokias sąlygas, kad jie pasidaro vergiškai priklausomi nuo firmų. Taisi prekybos būdas yra vienas iš tų, kurių pagalba dirbantieji monopolistų yra apvagiama".

O dabar tą prekybos būdą įveda Lietuvoje ir kituose sovietų valdomuose kraštuose

Nepraėjo nė keletas mėnesių po minėto ir panašių sovietinių pareiškimų — ir Lietuvoje bei kituose sovietų valdomuose kraštuose paskelbta, kad įvedamas prekių pardavinėjimas kreditan, išsimokėtinai, bet jau kaip "sovietinės prekybos pažangos" būdas. Tačiau pasiūlymus arčiau, pasirodo, kad sovietinis pardavinėjimas išsimokėtinai vyksta žymiai sunkesniais sąlygomis, negu "kapitalistiniuose" kraštuose.

Išsimokėjimas leidžiamas per 6-12 mėnesių. Tai dar nieko, nors Vakaruose leidžiama išsimokėti mažesnę ratom ir per porą metų. Pradinis įmokėjimas irgi nebūtu toks sunkus, 20-25 %, nors Vakaruose prekės pardavinėjamos kartais ir visai be jokio pradinio įmokėjimo. Bet už vis sunkesnę sąlyga yra ta, kad sovietinis piliėtis, imdamas prekę išsimokėtinai, patenka į daug stipresnę "priklausomybę", stačiau "vergu", kai vyksta atmokėjimai. Įmokėjus pradinį pinigus krautuvėje, reikalas pereina į pirkėjo darbovietę. Toji kas savaitę ar kas mėnesį automatiškai išlaiko iš jo uždarbio atmokėjimo ratas. Laisvuose kraštuose to nebūna. Kiekvienas pirkėjas laisvai disponuoja savo uždarbiu ir tik tuo atveju darbovietė išlaiko iš dirbančiojo, jei buvo iškelta teisminė byla. Ne retai būna, kad turintis mokėti ratas paprašo firmos palaukti arba pareiškia pretenzija dėl prekės rūšies ar pan. Kai automatiškai išlaikoma iš uždarbio ar algos, pirkėjas jau atsideria lyg baudžiauninko vaidmenyje.

Nuostabūs perkamosios galios skirtumai

Rublio perkamoji galia yra tokia menka, kad tik dalis darbininkų ir tarnautojų galės pasinaudoti naująja kredito sistema, nes pačiam pragyvenimui, ypač maistui, reikia išleisti visą ar bemaž visą uždarbį. Kokie milžiniški skirtumai čia yra tarp Rytų ir Vakarų matosi iš sekančios lentelės, kurią paduoda "Statistisches Jahrbuch fuer die Bundesrepublik 1959". Ji parodo, kiek už savo savaitinį uždarbį gali nusipirkti maisto prekių amerikietis ir sovietinis darbininkas:

Prekės:	Amerikietis už savaitinį uždarbį gali nusipirkti:	Sovietinis darbininkas už savaitinį uždarbį nusiperka:
Cukraus	178,4 kg	9,7 kg
Kviet. miltų	188,4 kg	25,6 kg
Pieno	198,8 litrus	30,6 litrus
Kiaul. mėsos	23,4 kg	3,9 kg
Margarino	70,2 kg	6,7 kg
Sviesto	27,8 kg	3,2 kg
Klaubinių	954 št	93,3 št

Pagal Maskvos "Pravda" (1959.II.8) mažiausias savaitinis darbininko atlyginimas Sov. Sąjungoje yra 78.12 rb., Jungt. Amerikos V-bėse mažiausias atlyginimas 45.8 dol. Bet perkamosios galios skirtumai (sovietų nenaudai) yra milžiniški.

Nors Sov. Sąjungoje yra palyginamai geriau uždirbančiųjų, bet kai pragyveni-

PLIENO UNIJOS VADAS SU PATARĖJU

Plieno unijos vadas David J. McDonald (kairėje) ir unijos vyriausiasis teisių patarėjas adv. Arthur Goldberg.

IŠ TOLIMŲJŲ HAWAJŲ

A. JENKINS

Svečiai iš Nashua

Spalio pradžioje gavome trumpą laiškutį iš Nashua, N. H., kuriame rašo: "Spalio 17 d. sprausminiu atvykstuose į Los Angeles ir ten išbūsime visą savaitę; 24 d. skrisime į Hawajus, apsistosime Reef vešbutyje, Honolulu mieste ir čia išbūsime penkis dienas; 29 d. būsime Kauai saloje, apsistosime Coco Palm vešbutyje ir ten būsime dvi dienas. Norėtume susirasti ir su jumis pasimatyti — Betty Clark".

Staigmena! Betty Clark — tai Birutė Vaskelionytė, mūsų gero bičiulio Juozo Vaskelionio dukra, kuri gimė ir augo Lawrence, Mass., ją pažįstame iš mažens, bet jau per porą dešimtų metų nesimatėm, taigi čia augus mergaitė ir gyvenimo nublokšta svetimtųjų bendruomenėje vis vien mūsų neužmiršo.

Birutė Vaskelionytė prieš keliolika metų susituokė su Dan Clark, įsikūrė Nashua, N. H., ir ten išvystė stambų verslą — Blue Line Express — kilnomųjų daiktų paravinimą, samdo virš 100 darbininkų ir to verslo ištobulinimui visas kreditas atiduodama Birutei. Ta linkme įėjai parodė nepaprastą talentą.

Per visą šalį tos rūšies verslininkai turi savo susivienijimą, narių virš 5 tūkstančius, prieš porą metų Dan Clark tame susivienijime ėjo prezidento pareigas ir ne vien gerai nusimano apie tos rūšies verslą, o taip jau gerai žino apie vežikų unijos veiklą ir jos vadų nelemtus darbus su James Hoffa priekyje.

Su nekantrumu laukiame svečių iš to kampučio, kuris mums yra arčiausiai prie širdies, nes ten praleidome savo gražios jaunystės dienas. Spalio 24 d. telefonu šaukiu Honolulu Reef vešbutį, bet pirmu bendymu

tuomet, kai uždirbama tūkstančiais, arba je prisiduriama "iš šalies".

Prekių pardavinėjimas išsimokėtinai įvestas, tikriausia, dėl to, kad sovietiniai aparatai ir kiti gaminiai dėl savo aukštų kainų yra sunkiai parduodami, ypač kai pati gamyba didėja. Dabar norima primasinti pirkėjus išsimokėjimo sistema. Tačiau, jei nebus žymiau sumažintos kainos, vargu toji reforma duos didelių vaisių.

nenusisekė susisiekti — jie dar nebuvo atvykę. Kitą dieną vėl šaukiu ir jau kalbėjaisi su Birute. Tai buvo neapsakomai malonus momentas išgirsti lietuviatės balsą iš Naujosios Anglijos, kuri atvyksta mūsų aplankyti.

Spalio 29 d. 9 val. ryte mudu su žmona jau aerodrome laukiame svečių, bet buvome painformuoti, kad tokiu laiku čia joks orlaivis nenusileis, o sekantis atskris tik už dviejų valandų. Ir vėl mums nerimastis, bet vis vien laukiame.

Netrukus pradėjo rinktis reporteriai su savo instrumentais atvaizdams traukti, vietos verslininkų biuro atstovai su glėbiais vainikų ir "hula" šokikės, pasipuošę žolynų sijonėliais su gitaromis. Reiškia, laukiama nepaprastų svečių.

— Ko laukiate, gal kas iš Washingtono, ar iš kur nors žymi asmenybė atvyksta? — smalsumo dilginamas teiraujos pas vieną iš laukiančiųjų su glėbiu vainikų.

— Atvyksta Amerikos smulkamos verslo sąjungos delegatai iš Los Angeles, kur pereitą savaitę turėjo konvenciją ir nusprendė aplankyti Hawajus, — paaiškino vietos verslininkų biuro atstovas.

Lygiai pusė po vienuolikos nusileido du orlaiviai, vienas paprastas o kitas "special". Šituo specialiu lėktuvu atvyko delegatai, jų tarpe ir mūsų laukiami svečiai.

Paprastai, orlaiviui nusileidus, šiapus užtvaros prie grotelių laukiama svečių ir neleidžiama artyn prie orlaivio. Gi šiuo sykiu tik orlaiviui sustojus ir pradėjus keliauninkams lipti laukan grotelės atidarė ir leido eiti vidun kas tik norėjo, įėjom ir mudu su žmona. Birutė iš tolo mus pastebėjo ir pradėjo šaukti "Aloha". Tai havajietiškas sveikinimo šūkis.

Prie pat orlaivio vyko įspūdingos ceremonijos: visi keliauninkai buvo papuošti tropiškų gėlių vainikais, havajietės gitaromis grojo ir šoko Pietų Pacifiko šokius, reporteriai darė nuotraukas ir apklausinėjo svečius.

Tam viskam užsibaigus, tuoj kvietėm savo svečius vykti kartu su mumis, bet jiedu sakė negalį, nes įsipa-reigavę būti su savo grupe ir patarė juos sutikti vešbutyje, bet čia irgi mažai turėjome laiko, nes jų visa gru-

pė (38 ypatos) tuoj vyko laiveliu Waimija upe į salos vidurį gražiųjų gamtos vaizdų pamatyti ir tas truko dvi valandas.

Kai sugrįžo iš ekskursijos, buvo jau ketvirta valanda, pakviečiau svečius važiuoti pas mus, jie sutiko tik su ta sąlyga, kad ilgai neužtrukty ir atsisakė nuobent kokių užkandžių ir specialių vaišių, nes jų visa grupė iš anksto viskuo aprūpina. Jie vien tik pageidavo matyti, kaip mes čia Hawajuose gyvename.

Mūsų sodyboj tebuvo geroką pusvalandį, gėrėjosi aplinka ir darė daug nuotraukų kurtamiems paveikslams. Kiek sėstelėję ir suvilgę "burbuneliu" išdžiūvusias burneles, tuoj išvykome pamatyti mūsų salos šiaurės vakarų pajūrį, kur saulei leidžiantis būna labai gražūs gamtos vaizdai. Ten nuvežiau ir viską aprodžiau. Septintą val. vakare turėjo būti atgal vešbutyje ir spėjau laiku pargrįžti, kur vietos prekybos rūmai ruošė svečiams vaišes ir turėjo paruošę specialią programą.

Anksti sekantį rytą visa grupė išvyko pietvakarių sone gražiųjų gamtos vaizdų ypač didžiosios Pacifiko daubos pamatyti, ten turėjo pikniką, gavo progos pasi-maudyti, sugrįžo tik 7 val., vos persirengę ir vėl vakariene, vaišės ir havajiečių programa — gitarų muzika, šokiai ir dainos.

Šioj puotoj ir mudu su žmona dalyvavome, kaip turistų svečiai, kas mums buvo nepaprasta. Užuot, kad mes juos vaišintume, tai jie mus vaišino ir tą jiems pastebėjom, bet Birutė aiškino, kad jiems taip yra didelis malonumas, kai gali parodyti savo turistų grupei, kad jie taip tolimam krašte turi ką nors susitikti, kuo negali pasirodyti nei vienas iš visos grupės ir tą jie skaito už didelę garbę.

Pasibaigus programai jau buvo arti vidurnakčio, tuoj visi nuėjo poilsio, o mes sėdė vešbučio salone šnekučiavomės ligi ankstyvo ryto, apie lawrenciškius ir visus toj aplinkoj gyvenančius mūsų artimuosius.

Šeštadienio rytą jie išvyko į didžiąją (Hawaii) salą, o sekančią dieną jau vyks atgal į Naująją Angliją. Mes labai džiaugiamės ir dėkingi, kad jie mus aplankė.

GYVENIMAS PABRANGO BEVEIK TRIGUBAI

Gallup instituto duomenimis gyvenimas per paskutiniuosius 20 metų pabrango daugiau kaip dvigubai. 1937 m. keturių asmenų šeimai savaitę pragyventi reikėjo 30 dol., o šiandien reikia 79 dol. Iš tos sumos 29 dol. reikia išleisti maistui.

To paties instituto duomenys rodo, kad tas pragyvenimo minimumas įvairuoja pagal krašto sritis: brangiausia gyventi rytuose — nes čia minėtos šeimos savaitinės išlaidos yra 98 dol., pigiausia pietuose, nes tik 60 dol., vakaruose 87 dol. ir vakarų vidury 78 dol.

NAUJIENA

Kelieivio administracijoje dar galima gauti didžiausią ir geriausią Lietuvos istoriją, kurią parašė dr. Vanda Sruogienė. Knyga turi virš 900 pusl., daug paveikslų, kaina \$10.00. Labai gera kalėdinė dovana.

Kas savaitė

Ilgą draugystės kelionę

Praeitais savaitės spaudos konferencijoje prezidentas Eisenhoweris paskelbė savo geros valios ilgos kelionės planą. Jis per 18 dienų nusikrys 20.000 mylių ir aplankys 9 valstybes, išmėtytas net 3 žemynuose. Jis iš Washingtono išvyks gruodžio 4 d. ir grįš gruodžio 22 d.

Visų pirma jis aplankys Italiją. Ta proga lankysis ir Vatikane ir bus pirmasis Amerikos prezidentas, kuris apsilankys pas popiežių. Savo vizitu Italijoje Eisenhoweris stengsis sumažinti Italijos nepasitenkinimą, kad ji nėra pakviesta dalyvauti Amerikos, Britanijos, Prancūzijos ir Vokietijos vadų konferencijoje Paryžiuje gruodžio 19-21 dienomis.

Iš Romos prezidentas skris į Turkiją, iš ten į Pakistaną, Afganistaną, Indiją, Iraną, Graikiją, Maroką ir Prancūziją — Paryžių, kur, kaip jau minėta, bus 4 valstybių konferencija, kurios tikslas susitarti įvairiais klausimais prieš "didžiųjų viršūnių" susitikimą.

Ypatingos reikšmės šitoj kelionėj skiriama prezidento vizitui Indijon. Indija iki šiol vis svyravo ir Rytų ir Vakarų varžybose iki šiol laikėsi neutraliai. Dabar, kada Kinija pradėjo brautis ir į jos žemę, ir Indijai atėjo laikas apsispręsti. Jai draugiškos valstybės galvos atsilankymas gal padės tai padaryti.

Bet ir kitose valstybėse prezidentas ne be reikalo pasiryžio sustoti. Ir nedidelės valstybės, kurias jis aplankys, yra svarbūs taškai mūsų žemės žemėlapyje ir svarbu turėti jų palankumą.

Tokios ilgos kelionės dar nė vienas Amerikos prezidentas nebuvo sumanęs. Reikia tikėtis, kad ji bus sėkminga ir sustiprins laisvojo pasaulio jėgas.

Komisaras uždraudė kalbėti

Jungtinėse Amerikos Valstybėse svečiuojasi Sovietų Sąjungos kompozitorių delegacija. Joje yra ir visame pasaulyje garsus kompozitorius Šostakovičius.

Televizijos stotis CBS buvo susitarusi su juo ir kitu tos delegacijos nariu Kaba-lievskiu lapkričio 8 d. padaryti su jais pasikalbėjimą.

Kai tik apie ta sužinojo kompozitorius, tuoj pareikalavo, kad pasikalbėjimas būtų daromas kartu su visais 4 delegacijos nariais. Kitaip tariant, Chreni-

kovas pareikalavo, kad ir jis galėtų pasikalbėti dalyvauti ir jį kai kuriuos klausimus pats atsakyti, kad kaitais Šostakovičius ar jo draugas nepasakytų, kas nesutinka su partine linija.

Kadangi per pusvalandį keturių asmenų neįmanoma smulkiau paklausinti, bendrovė nuo pasikalbėjimo atsisakė.

Sovietijos piliečiai net į užsienį suvažiavę yra nuolatiniškiečių priežiūroj ir valdžioj.

"Vilnis", tą žinią pranešdama, neiškentė nepamelavusi, nes antra šie žiniai duota šitokia: "Šostakovičius neles pasirodyti televizijoje". Suprask, kapitalistai jam užčiaupė burną, o iš tikrųjų Sovietų kompozitoriams pristatytas komisaras neleido pasirodyti, nes pabūgo, kad Šostakovičius nemokės kalbėti taip, kaip reikia.

Sacharaj sprogs bomba

Iki šiol 3 valstybės yra išbandžiusios atominės bombas. JAV tokių bandymų jau yra dariusios 131, Sovietų Sąjunga 55, Britanija 21. Netrukus tą daryti rengiasi ir Prancūzija.

Praeitą savaitę jos atstovas Jungtinėse Tautose Jules Moch pareiškė, kad Prancūzija yra pasirūšusi atominę bombą išbandyti Sacharos tyruose. Ta teturėsianti labai mažą energijos kiekį, jei ją palyginti su kitų kraštų bandymais, ir todėl jos paleistoji į atmosferą energija, palyginus su ta energija, kuri jūroj paleista jau darytų bandymų, bus tik lyg lašas.

Jei JAV, Sovietų Sąjunga ir Anglija sutiktų uždrausti atominis ginklus, tai ir Prancūzija prie to prisidėtų, kalbėjo Moch, bet kol jos iki šiol to nepadarė, tai ir Prancūzija savo apsaugai turi teisę atominiais ginklais apsirūpinti.

Dėl to Prancūzijos sumanymo protestuoja ne tik Maroko ir kitos Afrikos valstybės, bet taipgi prieš pasisakė Jugoslavijos, Indijos atstovai.

Mizaros "informacija"

Laisvės red. Rojus Mizaras rašo, kad jis pakalaušes Leškiaivos vidurinės mokyklos mokytojos Danutės Kraucevičiūtės, ar dėdė jai atsiuonia siuntinių ir gavęs tokį atsakymą:

"O kam mums jų reikia? Mes visko turime pakankamai be siuntinių".

Kitą kartą apie tą "informaciją" pakalbėsime daugiau. J. V.

TOLIMO POKALBIO TELEFONO KAINOS VĖL PIGESNĖS

Nuo 1930 metų ketvirtas didelis nupigintimas tolimiems pokalbiams. Nupiginta nuo 5 c. iki 25 c. už stoties į stotį šaukimus, toliau negu 675 mylios.

Palyginamas kainų (8- minutės, stotis stotiai)		
	Diena	Naktį
1930	\$10.75	\$6.50
1937	7.75	5.25
1940	4.00	3.00
1945	2.50	2.00
1955	2.25	1.75

NEW ENGLAND TELEPHONE AND TELEGRAPH COMPANY

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRABO

KAS GIRDĖTI CHICAGOJE

Posėdžiavo ALTo valdyba

Spalio 29 d. "Naujie-
nų" patalpose vakare įvyko
ALTo Centro Valdybos po-
sėdis. Dalyvavo: L. Šimutis,
E. Bartkus, P. Grigaitis, M.
Vaidyla, Dr. K. Drangelis,
T. Blinstrubas ir J. Talalas.
Trūko Antano Rudžio, kuris
dėl savo įmonės reikalų bu-
vo sutrukdytas atvykti.

Valdybos darbotvarkės
pasitarimuose buvo svarsto-
mi reikalai, ryšium su vi-
suotinu metiniu ALTo narių
suvažiavimu gruodžio 12-13
d. New Yorke. Aptarta bendri
suvažiavime numatyti
svarstyti ALTo vidaus rei-
kalai. Taip pat aptarta ko-
kios akcijos numatoma im-
tis ryšium su įvykstančiu
gruodžio mėn. Vakarų Di-
džiųjų valstybių konferen-
cija Paryžiuje. Toje konfe-
rencijoje vakariečiai tarsis
dėl vieningos linijos būsi-
majai konferencijai, vadi-
namajai "Viršūnių Konfe-
rencijai" su Sovietų premje-
ru N. Chruščiovu. Mums
svarbu budėti mūsų reikalų
sargyboje. Dėl to, ALT į tą
konferenciją matąs reikalo
kreipti ypatingą dėmesį,
kad laiku būtų priminti Lie-
tuvos reikalai ir pastatyti
reikalavimai vakariečiams
lietuviams rūpimais klausimais.
Nutaroma paversti Vykdo-
majam Komitetui sekti
visą eigą ir reikiamais mo-
mentais atitinkamai veikti,
memorandumais, delegaci-
jomis ir kitaip, kaip bus pa-
gal iškilusią padėtį reika-
linga.

Taip pat aptarta lėšų mū-
sų veiklai kovoje už Lie-
tuvos klausimas. Jų labai
trūksta rimtam reikalui iš-
vystyti. Prieita išvada, kad
lietuvių visuomenė per ma-
žai tam reikalui jautri. Dėl
to sudaryta speciali komisi-
ja finansinėms pajamoms
telkti projektui paruošti.
Komisija sudaro dr. K.
Drangelis, T. Blinstrubas ir
J. Talalas. Savo rekomenda-
cijas Komisija yra įpareigo-
ta įteikti ALTo Vykdoma-
jam Komitetui prieš visuot-
inį suvažiavimą.

Lietuvos kariuomenės vete- ranų sąjungos "Ramovė" susirinkimas

Lapkričio 1 d. Chicagoje
Jaunimo Centro namuose
įvyko Lietuvos Veteranų Są-
jungos Chicago Skyriaus
"Ramovė" narių susirinkimas.
Jį atidarė to skyriaus
pirmininkas Povilas Dirks,
paskviesdamas vesti susirin-

kimą K. Dabulevičių.

Be einamųjų skyriaus rei-
kalų, buvo aptarta Lietuvos
kariuomenės įkūrimo 41
metų jubiliejaus paminėji-
mas. Minėjimas įvyks lap-
kričio 22 d. Pagrindiniu kal-
bėtoju paskviesdamas dabar
Chicagoje apsigyvenęs pre-
latas Mykolas Krupavičius.
Tą pačią dieną bus kertinio
akmens pašventinimas prie
Jezuitų Kopyčios De La
Strada aikštelės žuvusiems
kariams dėl Lietuvos lais-
vės.

Paminklą pro jektuoja
arch. Mulokas. Tačiau dėl
paminklo pasirinkimo vies-
tos ir bendrai reikalo esama
visokių nuomonių.

Teisėjų ir miesto tarybos narių rinkimai

Lapkričio mėn. 3 d. Chi-
cagoje įvyko teisėjų ir kai-
kurių miesto tarybos narių
(aldermanų) rinkimai. Rin-
kimuose dalyvavo nepaprastai
mažas rinkikų skaičius.
Vos 30%. Tas rodo, kad
žmonės visai nesidomi par-
tijų pastatytais kandidatais.
Tuose rinkimuose lietuviai
buvo sudarę specialų komi-
tetą rūpintis, kad į Aukštes-
niojo Teismo teisėjus kan-
didatu būtų pastatytas Alf.
F. Wells, dabartinis miesto
teisėjas. Jis pastaraisiais
metais buvo Chicago Lietu-
vių Tarybos Pirmininkas.
Tačiau Demokratų partijos
vadovybė neatsižvelgė į lie-
tuvių prašymą ir mums kan-
didato nedavė. Buvo pasi-
rinktas lenkų kilmės kan-
didatas Casimir Griglik, kuris
ir laimėjo Aukštesniojo
Teismo teisėjo vietą. Dėl to
lietuviai jautėsi užgauti ir
beveik visai nedalyvavo rin-
kimuose. Rinkimus bendrai
laimėjo Demokratų partijos
kandidatai.

Evangelionų kunigas Martynas Kavolis į Chicago

Buvęs Evangelionų
parapijos klebonas Collens-
ville, Ill. kun. Martynas
Kavolis nuo š. m. lapkričio
mėn. pradžios yra perkeltas
į Chicago specialioms misi-
jų pareigoms prie vienos vi-
durmiečio evangelionų
parapijos. Senoje lietuvių
parapijoje Collensville, Ill.,
nuo dabar pamaldos lietu-
vių kalba panaikintos. Ten
paskirtas klebonu vokiečių
kilmės asmuo. Charakterin-
ga, kad to miestelio bur-
mistras, nors yra antros ei-
lės lietuvių kilmės ir kai ku-
rių mūsų veikėjų spaudoje

PRISIPAZĮSTA IŠ ANKSTO ŽINOJĖS ATSAKYMUS

Kolumbijos universiteto profesorius Charles Van Doren kongreso komitetui prisi-
pažino, kad jis laimėjo 129,000 televizijos programų apgaulingu būdu, nes visi at-
sakymai jam iš anksto buvo pasakyti, jam tik reikėjo mokėti suvaidinti, kad žiū-
rovai matytų, kaip sunku buvo atsakyti. Po "laimėjimo", NBC davė jam tarnybą ir
mokėjo \$50,000 metinės algos. Dabar ji atleido, atleido jį ir Kolumbijos universi-
tetą.

reklamuojamas, kaip lietu-
viams prielankus asmuo,
bet nesirūpino ir nepritarė,
kad pamaldos būtų tęsia-
mos lietuvių kalba.

Kun. M. Kavolis Lietuvoje
buvo Vyr. Tribunolo Pro-
kuroro pavaduotojas ir dra-
uge ilgesnį laiką buvo Lietu-
vos Evang. Konsistorijos
prokuroras.

Norima suorganizuoti atski- rus ratelius Lietuvos Raudonajam Kryžiui remti

Daugelis chicagiečių vei-
kėjų gavo iš New Yorke su-
sidariusio Lietuvos Raudonajam
Kryžiui Remti Komite-
to prašymus-paragimimus,
kad būtų organizuojama viet-
iniai rateliai remti Lietu-
vos Raudonajam Kryžiui, ku-
rio valdyba yra Vokietijoje.
Rateliams būtų tiesioginė
pareiga rinkti nuolatinius
narius rėmėjus ir lėšas. Rė-
mėjo įnašas nustatytas \$5.
metams.

Lietuvos Raudonajam
Kryžiui remti Komitetą
New Yorke sudaro šie as-
menys: dr. Vl Ingelevičius,
J. Makauskis, kun. J. Gu-
rinskas, K. Bielinis, dr. A.
Birutienė, dr. V. Kanauka
ir Stasys Lušys.

Nors tikslas labai kilnus
ir geras, bet aktyvaizdoje
daugybės piniginių reikalų
ir aukų rinkimo įvairioms
organizacijoms keliamoji
mintis labai sunkiai randa
pritarimo visuomenėje.

Elena Kučiūnienė televizijoje

Elena Kučiūnienė, muzi-
ko - dirigento A. Kučiūno
žmona, vienos iš didžiųjų
prekybos kompanijų Man-
del Bros. buvo parinkta iš
didžiausio jos tarnautojų
skaičiaus kaip tinkamiausia
ir gražiausia dama dalyvau-
ti televizijos programoje
"Shopping with Miss Lee".
E. Kučiūnienė televizijoje
buvo matyta spalio 17 d. ir
bus ateityje. Taigi ir lietu-
vaitės-dipukės laimi atitin-
kamą įvertinimą.

Solistas Stasys Baras- Baranauskas į Kanadą

Populiarusis Chicago lietu-
vių solistas Stasys Baras-
Baranauskas išvyksta savai-
tei rudeninių atostogų į Kan-
adą pas gimines. Ten ma-
no atsikvėpti meškas ir ki-
tus stambius žvėris medžio-
damas.

Br. Dirmeikis pasveiko

Ištiktas daugiau, kaip
prieš du mėnesius širdies
smūgio "Margučio" radijo
žinių komentatorius dr. Br.
Dirmeikis pasveiko ir vėl
eina savo pareigas.

MALONU GYVENTI NEW JERSEY

Kol nebuvau pasivažinė-
jus po kitas Amerikos vals-
tybes, blogos nuomonės bu-
vau apie mano gyvenamąją
New Jersey valstybę. Dabar
savo nuomonę pakeičiau.

Iš tikrųjų. Juk mes iš vi-
sų valstybės kampų per po-
rą valandų galime pasiekti
Atlanto pakraštį, kur yra
tiek daug gražiausių paplū-
dymių, Atlantic City net
Amerikos gražuolę kasmet
renkama.

Vandens sporto mėgė-
jams, meškeriojantiems tiek
ir tiek progų! O rudenį jų
grybų miškuose nors veži-
mais vešk. Pavažiuk ruden-
nį į kalnus — koks ten spal-
vų įvairumas, koks grožis.

Miestuose visokių dirbtu-
vių, štai nors ir Camden —
nedidelis miestas, o turi di-
džiausią plokštelių dirbtu-
vę, šalia Cambell sriubų
fabrikas, kur dirba daug
moterų. Čia ir didžiausius
lėktuvnešius stato, kur dir-
ba 12,000 darbininkų. O ką
kalbėti apie kitus didesnius
miestus.

Nijolė

NEW YORK, N. Y.

Balfo vajuos komiteto atsišaukimas

Gerbiamieji Tautiečiai,
Iš tolimojo Sibiro arba iš
ten buvusių mūsų kankinių
į Balfą kasdien ateina grau-
dūs maldavimai vaistų, rū-
bų ir maisto. Be to, Balfui
tenka rūpintis tūkstančiais
lietuvių Lenkijoje bei liku-
siais tremtiniais Vokietijoje,
kurių dauguma yra sene-
liai, ligoniai ar našlaičiai.

Kiek tik ištekliai leidžia,
Balfas stengiasi tiems vargo
ir ligų ištiktiems mūsų tau-
tiečiams padėti. Toji pagal-
ba be Jūsų aukos Balfui
yra neįmanoma.

Balfo šalpai lėšoms su-
rinkti šiuo skelbime 1959
metų rudens vaju Didžiaja-
me New Yorke, kuris iškil-
mingai bus pradėtas koncer-
tu š. m. lapkričio 15 d. Ap-

reikimo parapijos salėje.

Mes prašome Jūsų aukos
Balfui, ne sau. Nėra malonu
prašyt, nes geriau duot ne-
gu maldaut. Maloniau ligo-
nį gydyt, nuogą pridengt,
alkaną pavalydint, negu
pačiam sirgt, šaltį ar badą
kęst.

Tiems gražiems Balfo
šalpos tikslams ir prašome
savo auką siųsti: **United
Lithuanian Relief Fund,
105 Grand St., Brooklyn 11,
N. Y.**

Visų šelpiamųjų vardu iš
anksto nuoširdžiai dėkojame.

Su didžia pagarba
Jonas Budrys,
Lietuvos Generalinis
Konsulas, Pirmininkas
Kun. Norbertas Pakalnis,
Apreiškimo Parapijos
Klebonas, Izdininkas
Dr. Marija Žukauskienė,
Sekretorė

CHICO, CAL.

Mirė A. Gidurgienė

Spalio 19 d. mirė Gidur-
gienė, gyvenusi 1448 Nor-
mal Ave., o spalio 21 d. pa-
laidota vietos kapinėse.

Velionė buvo gimusi Lie-
tuvijoje 1890 m. vasario 2 d.,
į Ameriką atvykusi prieš 48
metus. Pradžioje ji su vyru
Jonu apsigyveno Springfiel-
de, Ill., o prieš 15 metų at-
sikėlė į Chico, Cal. Čia prieš
metus mirė velionės vyras,
o dabar ir ji pas jį nukelia-
vo.

Liko 3 jau šeimas sukūru-
sios dukterys: Mrs. Elwood
Smith, Mrs. John Reynolds
ir Mrs. Glenn Healesis.
Ilsėkis ramiai saulėtos
Kalifornijos žemėje.
J. R.

ANGLIJA

Lietuvių Sąjungos suvažiavimas

Didžiosios Britanijos Lie-
tuvų Sąjungos metinis su-
važiavimas bus lapkričio 14-
15 dienomis Londone Lietu-
vių Namuose.

Tomis pačiomis dienomis
bus ir Lietuvių Namų Akci-
nės Bendrovės akcininkų
susirinkimas. Bendrovė lei-
džia ir savitraštį "Europos
Lietuvių".

Nėra geresnio darbo už pasi-
gailėjimą.

KAS 'ISLAISVINO' LIETUVĄ ?

(E) Ne nuo šiandien yra
žinoma, kad sovietiniai is-
torikai įvykius privalo aiš-
kinti remdamiesi ne istori-
ne tikrove, bet komunistų
partijos "tieslinijomis". To-
kiu "dialektiniu" mastu ma-
tuojami jų ir įvykiai Lietu-
voje, ypač Lietuvos okupa-
cija ir įjungimas į Sovietų
Sąjungą.

Praėjus 20 metų nuo 1939
m. spalio 10 d. sudarytos
"Vilniaus ir Vilniaus srities
Lietuvos respublikai perda-
vimo ir Lietuvos-Sovietų
Sąjungos savitarpio pagal-
bos sutarties", prof. J.
Žiugžda Vilniaus "Tiesoje"
(Nr. 238) parašė ilgą su-
kaktuvinį straipsnį, kuria-
me, nuostabiū būdu aiškiau-
siejį istoriniai įvykiai pasta-
tomi aukštyn kojom. Prof.
Žiugžda — tai ne kuris nors
karštakošis kom jaunuolis,
tai šiaip jau rimtas vyras.
O tačiau jis leidžiasi į to-
kius aiškinimus, kurie jį nu-
žemina iki paprasčiausio so-
vietinio propagandininko,
be atodairos klastojančio
istorinę tikrovę. Jis tame
straipsnyje teigia:

"Lietuvos darbo žmo-
nės, komunistų partijos
vadovaujami... nuvertė
nekenčiamą fašistinę dik-
taturą, nuvertė dvarinin-
kų, buožių ir kapitalistų
valdžią, paėmė valdžią iš
savo rankas".

Prof. Žiugžda pats Lietu-
voje buvo 1939 ir 1940 me-
tais. Jis gerai žino, kas ir
kaip tuomet Lietuvoje vyko.
Jis pats savo akimis matė,
kad jokie "Lietuvos darbo
žmonės" jokios "valdžios"
nenuvertė. Jis pats žino ir
matė, kokiomis šantažinėmis
sąlygomis buvo atiduotas
Lietuvai Vilnius ir įvesdin-
tos pirmosios sovietinės įgu-
los, jis pats žino ir matė,
kad 1940 metais ultimativi-
nių "sutarčių" priedanga
raudonoji armija okupavo
Lietuvą ir Kremliaus įgalio-
tintai Pozdniakovas, Dekan-
ozovas "tvarkė" Lietuvos
santvarką, įkurdino iš pra-
džių "liaudies vyriausybę",
o paskiau tikrą sovietinę
valdžią. Ir nepaisant to, ką
jis ir visi kiti tuomet pergy-
veno, prof. Žiugžda šian-
dien skleidžia plepalus apie
tai, kad "liaudis nuvertė"
buvusią valdžią ir įkūrė so-
vietinę. Iki kurio laipsnio
turi būti pašlijęs sovietinių
istorikų teisybės pajutimas,
jei valdžios oficioze skelbia-
mi tokie melai!

Žinoma, ne vienas Žiugž-
da tokias nesąmones skel-
bia, tai daro, pvz., ir Komu-
nistų Partijos vadas A.
Sniečkus. Jis neseniai "Komu-
nisto" rusų laidoje t. k.
parašė:
"1940 m. vasarą antifa-
šistinis judėjimas visų
dirbančiųjų ir demokra-
tiškų pajėgų, vadovauja-
mas komunistų partijos,
buvo pajėgus nuversti ne-
kenčiamą fašistinį reži-
mą, buržuazinę diktatū-
rą".

Tai yra šių dienų sovieti-
ni aiškinimas. Bet tas pats
A. Sniečkus 1940 m. vadi-
namo "liaudies seimo" po-
sėdyje atvirai ir aiškiai pa-
sakė:

"Galingoji ir nenugali-
moji darbininkų ir vals-
tiečių raudonoji armija
išlaisvino mūsų kraštą".
O J. Paleckis tuomet pa-
reikė, kad visos pastangos
pakeisti režimą būtų buvu-
sios be vaisių, jei ne "tau-
tų išvadotoja raudonoji ar-
mija".

Anuomet Sniečkus ir kiti
komunistų vadai dar netu-
rėjo drąsos nusišlepti, kad
permainos Lietuvos santvar-
koje įvyko tik dėka raud.
armijos įsiveržimo į Lietu-
vą. Šiandien gi Sniečkus,
Žiugžda ir jų profesiniai
propagandininkai stengiasi
raud. armijos okupacinius
veiksnius nulytėti ir visa
dėsto taip, lyg pati liaudis
"nuvertė" buvusią valdžią
ir savo laisva valia dėjosi į
Sov. Sąjungą — tautų kale-
jimą. Tai drįstama skelbti
Lietuvos gyventojams, nors
jų dauguma dar gerai atme-
na Lietuvos okupacijos pra-
džią ir tikrovę matė savo
akimis.

tiečių raudonoji armija
išlaisvino mūsų kraštą".
O J. Paleckis tuomet pa-
reikė, kad visos pastangos
pakeisti režimą būtų buvu-
sios be vaisių, jei ne "tau-
tų išvadotoja raudonoji ar-
mija".

Anuomet Sniečkus ir kiti
komunistų vadai dar netu-
rėjo drąsos nusišlepti, kad
permainos Lietuvos santvar-
koje įvyko tik dėka raud.
armijos įsiveržimo į Lietu-
vą. Šiandien gi Sniečkus,
Žiugžda ir jų profesiniai
propagandininkai stengiasi
raud. armijos okupacinius
veiksnius nulytėti ir visa
dėsto taip, lyg pati liaudis
"nuvertė" buvusią valdžią
ir savo laisva valia dėjosi į
Sov. Sąjungą — tautų kale-
jimą. Tai drįstama skelbti
Lietuvos gyventojams, nors
jų dauguma dar gerai atme-
na Lietuvos okupacijos pra-
džią ir tikrovę matė savo
akimis.

VOKIETIJA

Bendruomenės valdyba

Naujai išrinktoji PL Ben-
druomenės Krašto Valdyba
pareigomis pasidalino ši-
tai:

Pirmininkas — dipl. inž.
L. Prosinckis, vicepirminin-
kas — kun. Br. Liubinas, iz-
dininkas — adv. J. Bataitis,
sekretorius — J. Stankaitis,
narys — dr. J. Girnius.

RASYKITE, KAD VISI SUPRASTŪ!

Mūsų vadovaujameji
veiksniai ir kitos bendrinės
įstaigos kartas nuo karto
paskelbia savo nutarimus,
kurie žinotini visiems lietu-
viams. Taigi, tie nutarimai
turėtų būti rašomi tokia kal-
ba, kuri būtų suprantama ir
paprastam, didelių mokslų
nėjusiam žmogui.

Deja, taip nedaroma. Štai
kad ir paskutinieji Vliko
pildaties nutarimai. Juose
randu: Konstatuoti, status-
quo, koegzistencija, premi-
ja, agresorius, sfera, poziti-
vumas, likvidavimas, proble-
ma, suverenus, konsolida-
cija, arera.

Argi tų nutarimų autoriai
mano, kad tie žodžiai jau
visiems suprantami? Argi
au lietuvių kalboje nėra sa-
vų žodžių toms sąvokoms
sreikšti? Kam susinate ir
aip jau pašalinių sąlygų su-
sinamą mūsų gražiąją kal-
bą?

Jei koks mažamokslis no-
i pasirodyti daug žinąs, jis
žartoja jam nesuprantamus
"mandrius" žodžius, bet
mūsų vadovaujamy įstaigų
žmonėms nėra juk reikalo
kaip elgtis, nes visi žino, kad
jie supranta tą, ką sako ar
rašo. Bet jie nori, kad jų
žodžius išgirstų ir suprastų
visi, todėl jie turėtų rašyti
taip, kad visi galėtų suprasti
— paprasta kalba.

Dėl to jų žodžiai nenusto-
tų savo reikšmės, orumo.

J. Vanagas

Tas arią bangas, piauna smė-
jų ir gaudo vėją, kas pasitiki
moters širdimi.

Sanazaro

Jei tavo draugas ar kaimy-
nas neskaito "Keleivio", para-
gink išsirašyti. Kaina me-
tams tik 54.

AMERIKOS IDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelionę Aliskon; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko;
Darbininkų fabrikai Vakaruose; "Proletariato diktatūra";
Išpūdziai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija;
Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuvis vyną daro;
Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjęs miškas;
Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.;
Grand Canyon tarpekis; Išpūdziai iš Meksikos; Balių kova;
Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis;
Ežeras, kuriame žmogus nesęsta;
Neišmatuoti Texas valstijos turtai;
Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis;
Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabių požemių urvai;
Upė po žeme; Žuvys be akių...
Ir daug, daug kitų idomybių! Su gražiais paveikslais.

Knyga jau išėjo. Užsisakiusiems knygą tuoj pat
siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Iš Pavergtos Lietuvos

Lietuvos žmones vargino dėl Chruščiovo kelionės

Buvo šaukiami susirinkimams Chruščiovo kelionei į Ameriką "nagrinėti". Į juos įmonių darbininkai buvo varu suvaromi. Juose propagandininkai kalbėjo apie Chruščiovo kaip taikos stebkladarį, kad nuo tos kelionės prasidėjęs naujas žmonijos lapas. Jo kelionė buvo "šviesus puslapis" pasaulio istorijoje. Buvo rodomas ir propagandinis filmas apie Chruščiovo kelionę, kurioj viskas taip sukarpyta, kad tik Nikita aukščiau iškiltų.

Autobusai Vilniuje

Vilniaus keleivinio susisiekimo kontora turi savo žinioje 230-255 autobusus, kuriais kasdien naudojasi 200 tūkstančių keleivių. Ta kontora aptarnauja 35 miesto ir priemiesčių maršrutus ir 77 užmiesčių maršrutus, jungiančius sostinę su Rokiškiumi, Zarasais, Palanga ir kitais miestais, o taip pat su Ryga ir Minsku.

Lietuvos vėliava Kirgizijos kalnynuose

(E) Lietuvių alpinistų grupė, lydima kirgizų, užkopė į 4,290 metrų aukščio Tian-Sanlo kalno Ala-Tan kalnagubrij, kurio iki šiol dar nebuvo pasiekęs joks žmogus. Kalnagubrij buvo

iškelta Lietuvos vėliava (žinoma, tarybinė). Viršūnė pavadinta tragiskai žuvusio lietuvio alpinisto Gedimino Akstino vardu.

Kolchozo "pyragai"

Mūsų skaitytojas J. P. atsiuntė sesers laišką, gautą iš Lietuvos. Rašo kolchozo laiškininkė. Jos vyras kolchozo sargas. Vyras už žiemos mėnesius gaunąs po 30 darbdienų, o vasaros po 20 darbdienų. Už darbdienį gauną po 4 rubl. ir vieną kilogramą (2 su penktadaliu svarų) grūdų.

Zmona už savo darbą gaunanti tik pusę darbdienų.

Sūnus dirbąs prie laukų sausavimo (drenavimo), per mėnesį uždirbąs 500-600 rublių. Kai dirbama toliau nuo namų, tai pusę uždarbio reikia išleisti vien maistui.

Norėtų iš kolchozo į miestą išvažiuoti, ten gyvena kitas sūnus, gal ir darbą parūpintų, bet be leidimo negalima išvažiuoti, nuvažiavus į miestą neprirašo, o neprirašytas ir darbo negausi.

Pasklidę gandai, kad bus leidžiama į Ameriką važiuoti. Jos sūnus sakąs, kad jis pirmasis važiuos, jei bus galima.

Prašo žemio apsaustą, nes nešiojamas esąs 30 metų. Naujam nusipirkti neturinti pinigų.

lo studijas apie Mažosios Lietuvos antikapius, jų originališkumą - savotiškumą ir to meto laidojimo papročius.

Prof. K. Pakšto veikalą apie Mažosios Lietuvos buvusius žemėlapius ir visa kita su jais susijusį.

Ir Petro Būtėno studija, iki šiol veik niekieno negalvota, — apie Mažosios Lietuvos gyvenviečių ir vandenviečių pavadinimus ir kaip tie pavadinimai laiko būvyje okupantų buvo iškraipomi, nutolinami nuo tikrųjų jų lietuvių kalba pavadinimų.

Mažoji Lietuva dabar yra Sovietų Rusijos okupuota. Nauji okupantai akieplėšikai tuos vardus veik visus panaikino ir savus pakišo.

O yra gyvas reikalas dar kartą ir dar kartą įsakmiai, nesugriaunamai, moksliskai, d o k u m entuotai, įvairiais šaltiniais pasiremiant, įrodyti, kad tos dabar rusų okupuotos žemės nuo neatmenamų laikų buvo lietuvių apgyventos ir kad lietuvių tauta yra vienintelė teisėtą žemių paveldėtoja.

Deja, ir tas darbas ūmai negali būti įvykdytas dėl neturėjimo lėšų tiems mokslų veikalams išleisti.

Kaip būtų gražu, džiugu, kad atsirastų tokie savanoriai ir susirūpinę sudaryti talką išleisti visus tuos mokslų kūrinius!

Pas mus dalinai lyg įprasta — sudarome kokį nors sambūrį geriems darbams atlikti, išrenkame valdybą ir jau patenkinti jaučiamės, lyg atlikę pasiimtas pareigas — atsipalaidojame nuo darbo. O iš tikrųjų ir tada tenka visiems veikti, jei norime kas siekiama pasiekti. Visi ir visi kam rūpi Lietuvos laisvinimas, kam rūpi mūsų likimasis tautos likimas, kas tiki savo tautos ir Lietuvos gražia ateitimi, tie turi ne tik jaustis esą laisvinimo darbų dalyviai — Vliko ir Alto rėmėjai, bet jie ir savo darbais tokie turi būti. Čia sava auka ir paraginimas savo artimo tą kilnų darbą paremti, yra pagrindinis Lietuvos laisvinimo vienas iš veiksnių.

Klausimo atsiradimas

Koegzistencijos - bendradarbiavimo mintis kilo Kremliaus protuose ir pasaulį užvaldyti siekiančiam tarptautiniam komunizmui ji nėra demokratinis, draugiškas sugyvenimas ir draugyste paremta tolerancija, džentelminiškumas, asmens įsitikinimų pagerbimas, bet kovos metodas, vienas iš šaltojo karo priemonių savo tikslams siekti. Sekusiams pokarinę tarptautinę politiką šis faktas yra aiškiai suvokiamas. Koegzistencijos filosofijos šaknys glūdi dviejų didžiųjų — Washingtono ir Maskvos — įsitikinime, jog trečiasis pasaulinis karas bus brandulinis ir kaip toks grės pasauliniu sunaikinimu. Taigi, karo būtina išvengti. Tačiau išvengimas "karštojo" karo dar nesustabdo šaltojo karo.

Nei Washingtonas, nei Maskva nemano atsisakyti savo pozicijų, nei siekiamų tikslų. Rungtynės ne tik už turimas pozicijas, bet ir už pačią gyvybę vyksta visuose frontuose ir visomis priemonėmis. Tiek viena galybė — Washingtono vadovaujama Vakarų demokratija, tiek

SPRAUSMINIS LEKTUVAS PATAIKĖ Į NAMUS

Dayton, Ohio, užsidedęs sprausminis lektuvas, krisdamas žemėn, pataikė į namus, du vaikai užmušti, motina sužeista, lakūnas suspėjo išsokti su parašytu ir liko gyvas. Kairėj namų likučiai, o dešinėj lektuvas.

Santykiai su Lietuva

Buvusiame Vliko atstovų suvažiavime buvo pasisakyta ir apie išėivijos kultūrinį santykiavimą su pavergtąja Lietuva. Tuo klausimu padarė platų ir išsamų pranešimą Algirdas J. Kasulaitis. Tas jo pranešimas sukėlė daug kalbų. Prieš iš esmės niekas nepasisakė, suvažiavimo dalyvių buvo pritarta, kad klausimas svarstyti, todėl manome, kad ir Keleivio skaitytojams bus įdomu susipažinti su minėto pranešimo mintimis.

Maskvos vadovaujamas tarptautinis komunizmas puikiai žino, jog laimės ta, kuri bus stipresnė viduje ir įstengs patraukti į save pasaulio mases. Tokiai kovai reikalingas laikas ir įtampos atlaida. Šie du veiksniai ypatingai svarbūs Maskvai. Ji būtinai turi kiek atsikvėpti nuo ginklavimosi naštos, ją labai slėgiančios ir trukdančios gyvenimo lygio, pažangos. Ji žino, kol jos kontroliuojamose kraštuose vyraus skurdas ir badas, tol Vakarų vadinamasis kapitalistinis pasaulis, prisotinęs kiekvieną neribotomis gėrybėmis, bus amžinai pagunda ir šviesus pavaldys badaujančiai ir skurstančiai pasaulio daliai. Štai kodėl Kremlius pakišo Washingtonui koegzistencijos mintį, tardamas — abu du bijomės karo, nes jo nė vienas nelaimėsime.

Koegzistencijos idėjai pasaldyti, Kremlius atleido visą eilę mažesnių varžtelių: laiška, siuntiniai, kultūriniai kūrinių pasikeitimas, menininkų vizitai ir revizitai, parodos Maskvoje ir New Yorke, ultimatumo atšaukimas Berlyne, Chruščiovo vizitas, Eisenhowerio grymas, atsižadėjimas nugalėti kapitalizmą ginklu, politikų vizitacijos, išleidimas kaip kurių žmonių iš Sovietijos ir daug kitų nuolaidėlių, darančių įspūdį. Washingtonas tokiai pagundai neatsispyrė ir taip Kremlius dar kartą 15 metų būvyje pasirinko tokį ginklą ir tokį kovos metodą, kokio norėta.

Lietuviškojo bendradarbiavimo minties atsiradimas

Toks Kremliaus sugalvotas, bei įvykdytas tarptautinis politikos posūkis nepaliko nušalyje ir lietuviškosios išėivijos. Klausimas, anksčiau nebuvęs, dabar staiga prasiveržė į spaudą ir į organizacijų susirinkimus.

Kaip kurių žmonių budrumą sumenkino mūsų minėtos Kremliaus nuolaidėlės, atleisti kaip kurie varžteliai. Vis tai padarė įtakos ir į kaip kurių galvojimus. Greita to gausesnės žinios iš pavergtos Lietuvos darė įspūdį nekritiškai galvojančioms. Lietuvos pramonininkas, kai kurios statybos, spauda, televizijos atsiradimas ir kita psichologiškai veikė kaip ką iš jaunesnės kartos.

Antra, penkiolikos metų trunkanti kova dėl Lietuvos laisvinimo ir palyginti nedideli tos kovos vaisiai (žinoma, ne dėl pačių lietuvių nusivylimą, nuovargį. O taip pat kai kurių grupių ir atskirų asmenų neigiamą skalduosimi politinė veikla bei kai kurių vadinamųjų kultūrininkų nuolatine akcija prieš laisvinimo veiksmus, ypač blogai paveikė jaunesnę kartą ir pastūmėjo į tam tikrą tuštumą.

Ir dar, atvirai tariant, jaunesnės kartos dalis gerokai nutauto. Tas toks dalinis nutautimas pirmiausiai reiškiasi netikėjimu į Lietuvos išlaisvinimą; nenoru grįžti Lietuvon, jei ji būtų laisva. Kartu, nuomonio skirtumas tarp vyresniojo amžiaus kartos ir jaunesniųjų, dalinai dar paastrintas, pučiamas dar labiau nutiekė kai ką iš jaunesniųjų prieš amžiumi vyresnius. Kadangi vyresnieji vadovauja tiek politiniam, tiek kultūriniam gyvenimui, tai kai kas iš jaunesniųjų eina prieš jų užimtas pozicijas ir kovos bei veiklos būdus. Tokiu atveju kultūrinio santykiavimo su pavergtu kraštu atsirado daugiau šalininkų. Jaunesnės kartos gretose atsirado daugiau to kultūrinio bendradarbiavimo pitarėjų. Toks kultūrinis santykiavimas su tautos kamieniu jaunesniams atrodė vertingu veiklos metodu, žadančiu naujų galimybių.

Tokių pitarėjų pradėta teigti, kad pavergtoje Lietuvoje nėra taip blogai, kaip vadovaujantieji veiksniai apie tai kalba. Esą, pavergtoje Lietuvoje esą esminių pasikeitimų, tiek kultūrinės laisvės srityje, tiek bendrai visame gyvenime, todėl esą keistina laikysena mūsų pavergtos šalies atveju. Kartu

įtaigojama, kalbama būk kultūrinis gyvenimas neturi nieko bendro su politika. O jei taip, tai bendradarbiauti galima.

Veikia dar ir toji mintis, kad išėivija, kaip tautos atskala, uždus, jei nesantykiausias su tautos kamieniu, tai yra savo gimtoju kraštu. Girdi, išėivija negali išsilaikyti kūrybinga, jei tautos kamienas jos negaivins savo kultūrinėmis vertybėmis.

Čia suminėtos tos bene ryškiausios priežastys, dėl kurių panūdo kai kas megsti kultūrinis santykiavimus su pavergta Lietuva. Jų sąveikoje bendradarbiavimo klausimas prieš visuomenę pastatytas, kaip neesminis dalykas, kuris atnešias tiek Lietuvai, tiek jos išėiviams didelės naudos. Tačiau, jis yra principinės plotmės, liečiantis pačius gyvybinguosius laisvimo klausimus.

Bendradarbiavimo sąlygos

Kalbant apie koegzistencijos - bendradarbiavimo klausimą, būtina žinoti, ko tuo siekiama; kokia mūsų išėivijos padėtis pavergtos tautos ir jos pavergėjų atžvilgiu.

Mūsų mąstysena ir nusistatymas bei padėtis yra aiški. Sovietų Rusija yra mūsų krašto okupantas, jos skriaudėjas ir užgrobdas.

Ji vykde ir tebevykdo grobuonišką politiką, kuri nesiderina nei su tarptautine teise, nei su dorove, nei su lietuvių tautos valia ir jos troškimais. Jos visi veiksmai, liečią Lietuvos valstybę ir lietuvių tautą, yra tokie, kurių mes niekuomet negalime pateisinti, nedarydami nuolaidų savo sąžinei, teisės ir dorovės nuostatams.

(Pabaiga kitame numery)

SKAITYTOJŲ BALSAI

Bepročių darbas

Šiandien gavau iš kažin kokios Laisvų Lietuvių Etnos Draugijos, San Diego, Cal., laiška-rašinį "Nepriklausomos Lietuvos fiasko". Jį perskaitęs nustebau ir negaliu suprasti, kas ta draugija ir ko ji nori.

Man atrodo, kad tai bepročių darbas. Prieš porą dešimčių metų man teko susitikti su Juliu Svitra, kuris yra minėtos draugijos sekretorius, ir jau tada atrodė, kad to vyro galvoje nėra viskas kaip reikia. Stebuos, kad jis dar šiandien galėjo rasti talkininkų, nes tame laiške parašyta, kad pirmininku yra Petras Vaitulionis, id. Paulius Pakasius, sekretoriu Julius Svitra. O gal tai viena "asmenybė" trijose asabose?

Mane stebina ir tas, iš kur jis gavo mano adresą.

Šio laiško nerašyčiau, jei nežinotčiau, kad ir kai kurie kiti mano pažįstami yra gavę panašius minėtos draugijos laiškus.

J. Glaveskas

Florida

Nelaimingas žmogus neturi draugu.

Tibullus

Lietuvos laisvinimo bare

J. VLKS

I. New Yorke buvęs Vyriausiojo Lietuvos Laisvinimo Komiteto atstovų suvažiavimas pakilnojo daug įdomių minčių, sumetė įvairių sumanymų ir gerų įsipareigojimų.

Seniai yra pasakyta, kad karui ar kovai yra būtini trys daiktai: pinigai, pinigai ir dar kartą pinigai...

Vliko veikime tų trijų daiktų labiausia pasigendama! Vlikas verčiasi tik lietuvių ateivijos sumestomis aukomis. Jas gauna iš Amerikos lietuvių tarybos ir tiesioginiai iš kitų šalių lietuvių ateivių organizacijų. Iš Alto gaunama veik du trečdaliu visas Vliko išlaidas dengti. Tos gaunamos aukos labai ribotos ir nepastovios. Neatsiranda tokių piniguočių mūsų tarpe, kurie tvirtai įsipareigotų kasmet duoti atitinkamą pinigų sumą, kad Vlikas savo veikimo gaires galėtų tvirtai nustatyti ir įvykdyti kas numatyta.

Štai yra gyvas reikalas radijo pranešimus į pavergtąją Lietuvą praplėsti, jų laiką prailginti ir dar susirasti kitas radijo stotis, kurios sutiktų leisti daryti pranešimus į Lietuvą. Dabar tokie pranešimai daromi kasdien po 15-20 minučių iš Romos, Madrido ir Vatikano stočių. Tai tik trupinėliai! Visa Lietuva apsupta "geležine siena". Laisvas žodis ten gali patekti tik erdvės bangomis. O Lietuvos žmonės, ypač jos jaunimas, pasiilgę laisvo žodžio, teisingų žinių, kaip kitose, demokratiniais pagrindais besitvarkančioje šalyse žmonės gyvena.

Būtų gražu ir kilnu, kad susiburtų mūsų ateivijoje dosnesnių žmonių būrelis ir pastoviai pradėtų remti tą taip naudingą žygį, kaip radijo pranešimus į Lietuvą.

Buvo metai, kuomet caristinės Rusijos okupantai atėmė Lietuvos gyventojams spaudą jų gimtąja kalba. Gi atsirado tada kas pradėjo raštus spausdinti Mažoje Lietuvoje, Vokietijos valdomoje. Ir susidarė visa knygnešių armija pogrindyje veikusi tuos raštus slapta iš Tilžės parsigabenti ir slapta juos Lietuvoje platinti. Dabar, kaip mes visa tai prisimename, tai didžiojoje mūsų tarpe būta tokių milžinų-pasišventėlių tokiame kilniame ir kartu pavojingame darbe.

O juk nūnai radijo pranešimai į Lietuvą, tai veik tas pats, kas anuomet uždraustus spaudos platinimas tarp savų žmonių. Kaip anuomet toji užsienyje spausdinama lietuvių spauda, slapta platinama, Lietuvos okupantams akis svilino, kelė tarp jų nerimą, tai dabar radijo pranešimais Lietuvos okupantų akys svilnamos ir tarp jų nerimas sėjamas.

Tiesa, Lietuvos okupantai savo spaudoje nutyli radijo pranešimų buvimą į Lietuvą, bet netiesioginiai į juos atsiliepią ir kaip ko, kaip ką pradeda privengti žauniję. Pavyzdžių daug turima. Jų čia neminėsimė.

Arba štai yra šventas reikalas išleisti tokius mokslinius veikalus, kaip šie: Dr. J. Gimbuto studijas apie Mažosios Lietuvos baldus, jų lietuviškumą ir kitų jų įsisavinimą. Dr. J. Gimbuto ir dr. Alseikaitės-Gimbutienės moks-

GERIAUSIA DOVANA

Jeį galvojate apie dovaną savo pažįstamam ar draugui, tai atsiminkite, kad geriausia dovana bus šios knygos:

Stepeno Kairio "Lietuva budo", kaina \$5.50

Kipro Bielinio "Dienojant", kaina \$6.00.

Jas galite gauti ir Keleivio administracijoje: 636 Broadway, Boston 27, Mass.

TOLIMI PASIKALBĖJIMAI NUPIGINTI!

Vel nupigintas telef. pasikalbėjimas su užmiesčiais (saulkiant iš stoties stotį). Visiems pokalbiams, toliau negu 675 mylios, kaina sumažinta net iki 25 centų už pirmas 3 minutes. Taip pat sumažintos kainos už viršlaikus.

Pavyzdžiui, saukiant iš Bostono bet kokią stotį Kalifornijoje, trys minutės kainuoja tik \$1.75 naktimis po šeštos arba sekmadieniais.

NEW ENGLAND TELEPHONE AND TELEGRAPH COMPANY

MOTERŲ SKYRIUS

V. Mykolaitis-Putinas

Ponas pasikvietė kareivius

(Tęsinys)

Kareiviai, išsiriškę eilėmis, leidosi nuo kalnelio, ir dabar jau buvo galima suskaičiuoti, kad kiekvienoje eilėje ėjo po keturis ir kad iš viso buvo ne daugiau kaip šimtas žmonių. Visiems krito į akis jų šautuvai, kurių galuose blykčiojo durtuvai. Paskui judėjo keli vežiniai, prikrauti visokios mantos.

Kareiviams artėjant, triukšmas kaime tilo. Didelė žmonių minia stovėjo prie nuleistos liepos ir grėsmingai susitelkusi laukė vis artyn slenkančių gretų. Kareiviai sunkiai mynė kelio purvą, buvo apsitaškę ir pavargę. Priėję prie liepos, jie sustojo, nebežinodami, ką toliau daryti. Bet kraštiniš iš kairės, matyt, vyresnysis, žengė kelis žingsnius priekin, paspyrė kamieną koja ir įsakmiai sušuko:

— Kas per tvarka! Kas užgriozdino ant kelio tą medį? Nuimti!

Unterio reikalavimas nuimti nuo kelio liepą kaimiečiams pasirodė toks juokingas, kad sutartinis nusikvatomas buvo vienintelis minios atsakymas. Unteris ėmė pykti. Pamatęs, kad kaimiečiai nė neketina liepos jūdinti, jis davė įsakymą savo kareiviams:

— Pašalinti kliūtį! Pereiti į aną pusę! Greitai! Marš!

Kareiviai puolė prie liepos, vieni šoko ant kamieno, kiti brovėsi per šakas, pro viršūnę, bet visur sutiko netikėtai stiprų atkirtį. Keli pirmieji, paklause unterio komandos ir susepė užsukti ant liepos kamieno, bematant buvo nutrenkti atgal. Vienas jau buvo prasiskverbęs pro liepos viršūnę ir, mostiguodamas šautuvo buožę, skynėsi kelią į priekį. Bet čia Stašio Marčė šūptelėjo jam stačiai į akis pelenų sauja, ir kareiviukas, prunkšdamas ir keikdamas, spruko atgal, kaip žvūblis, į liepos šakas. Kitą Grigaliūnienę nušutino karštu vandeniu, trečią šakėmis atgal nuvertė Noreika, o Jankauskų Kazys, prisitvirtinęs ant ilgos karties piaučuvą, kėsinosi kabinti kaip žąsiną kiekvieną, kas tik bandė lipti per medį. Visi vengė to baisaus ginklo.

Pirmasis vaiko puolimas buvo atremtas. Unteris davė komandą pasitraukti keletą žingsnių atgal, o pats vis žvalgėsi į kalnelį, tarsi ko lūkuriodamas. Įsidrąsinusi kaimiečių minia triukšmavo, gaudė, rėkavo ir tyčiojosi visokiais balsais.

Bet štai kalnelyje pasirodė trys raiteliai. Gražūs, išriestais sprandais žirgai ir visa raitelių pozyva rodė, kad tai yra ne prasti eiliniai, bet vyresnieji. Prijojus raiteliams artyn, visi pamatė, kad vidurinis, rudbarzdis, buvo, be abejo, vyriausias. Jojusį iš dešinės juodbarzdį kai kas pažino: tai tas pats žandaras, kuris andai darė kratą pas Balsius ir landžiojo pas Stašį. Iš kairės jojo jauniausias su juodais ūseliais, tur būt, rudbarzdžio padėjėjas.

Kai visi trys priėjo, prie kareivių, unteris kažką jiems sakė, matyt, pasakojo, kas čia buvo įvykę. Kada rudbarzdis, žandarų pulkininkas Skvorecovas, nusėdo nuo arklio ir anų dviejų lydėmas ryžtingai žengė prie liepos. Jo apsiaustas plačiai prasiskleidė, ir visiems krito į akis spindintieji ant jo krūtinės medaliai ir sidabriniai akselbantų šniūrai.

Priėjęs prie medžio, jis įsikibo į šaką ir, nors buvo jau nebejaunas, vikriai užšoko ant kamieno, abi rankas pasidėjo ant kardo rankenos ir drąsiai apžvelgė minią. Jo aštrios, rudos akys iš po sutrauktų antakių iš lėto šliaužė per kaimiečių eiles. Matė visus. Štai pirmose eilėse stovi plačiapetis, juodaplaukis bernas su žibaniu noragu ant iešmo. Netolimaus jaunuolis su piaučuvu ant karties. Truputį į kairę raudona riestanosė merga, pelelais apdulkėjusi, kažką suspaudusi priejuostėje. Štai stambi boba su garuojančiu kibiru. Antai žilas senis su pikta veido išraiška. Greta plikis su vėzdū. Dar toliau bernas su spragilu. Ir taip jis perskrodžia savo aštriu žvilgsniu lyg koku prožektorium visą minią, kol pačiame jos krašte, anapus, užkliūva už raitelio — driskio, valkatos. Valkata stovi lygiai priešais jį, pasistiepus balno kilpose, akis įbedęs, su kažkokia sustingusia veido išraiška. Staiga Skvorecovas prisimena: a, tai tas pats valkata kursytojas, kuris jau ne vienose vietose buvo pasirodęs, kur tik pasireikšdavo nevistiečių neramumai. Rodos, ir Gulgudėjis jis kurstė minią savo kvailiais šūkavimais. Iš ten jis paspruko, bet šį kartą aš jį nutversiu, niekadarij!

Skorecovo drąsus laikymasis ir tas šaltas, tiriantis, aštrus žvilgsnis taip paveikė minią, kad visi stovėjo kaip užburti, akis įsmeigę į jo stambų, ruda barzda apaugusį veidą, jį spindinčius medalius ir akselbantus. O jis mostelėjo ranka, tarsi dar didesnės tylos reikalaujamas, ir žemu, bet toli aidinčiu balsu prašneko:

— Gaspadoriai! Gerai, kad aš radau čia jus visus susirinkusius. Aš noriu prabilti į jus kaip žmogus, kuris trokšta jums gero. Aš noriu išaiškinti jums jo imperatoriškosios didybės ciesoriaus Aleksandro Antrojo, iš Die-

KLAUSESI SONAUS ŠPAZINTIES

Mark Van Doren, Pulitzer premijos už poeziją laimėtojas, Charles Van Doren tėvas, ir jo marti klausėsi, kaip jų sūnus ir vyras kongreso komisijai prispazino iš anksto žinojė tuos klausimus, kuriuos turėjo atsakyti televizijos programoj.

MEILĖS RUDUO

Nepaprastai šiandieną tu graži, —
Žėri ne ta grožybe, kur kadaise,
Kai rūpestėliai buvo dar maži,
Kai valso porose sukaisi.

Šiandien tavy ta rudens grožybė,
Ta rausvuma prinokusių vaisių, —
Saulėleidžio ramumas.
Ne aistros akyse nūn žiba —

Tai liepsnos pergalės, taurumo!
Tu erzina ir jaudina žvilgsniu —
Šiandien švelniai tu ramini ir guodi
Ir, šaukdama prie žygių kilnesnių,

Į aukštybes tu kelią rodei!
Šiandien graži, kaip lapkričio gėris,
Rausvai - gelsvai, kad pasipuoties sodai,
Kada prinoksta vaisiai,

Kada ramu, kai sielos tyros
Ir kančios jau daugiau nebaisios ...

Juozas Mikuckis

JEI NORI BŪTI DAILI, —

Venk raukšlį

Iki šiol tu apie raukšles visų jėgų? egalima. Kai gal nepagalvojai, o viena sykį pažvelgusi į veidrodį, rimtai susirūpink. Iš kur jos atsirado — aplink akis, prie lūpų, ant kaktos ... Nejaugi artinasi senatvė?

Oi ne, raukšlės toli gražu ne visuomet yra amžiaus požymis. Jos atsiranda ir dėl kitų priežasčių, kurias tu turėtum žinoti.

Raukšlės gali atsirasti ir jaunos moters veide, jeigu ji nuolat nuvargusi, niekuomet kaip reikiant nepailsi ir gerai neišsimiega.

Raukšlės pasirodo veide, kai organizmas suliesėja, dažniausiai dėl kokios nors sunkios ligos. Jas gali sukelti ir dažnas veido pudravimas, ypač jei oda sausa.

Išryškėjusios raukšlės reiškia, kad veido oda netenka elastingumo ir tamprumo, darosi suglebusi. Taip gali atsitikti ir tuo atveju, jei neteisingai vartosi kremą, tai yra jei visuomet stengiesi įtrinti jį į veidą stipriais judesiais. Nuo tokio trynimo oda ilgai nei išsitampo ir suglemba. Tuo tarpu kremą reikia ne įtrinti, o tarytum įploti į veidą: lengvai užtept ant jo truputėlį kremo ir vėliau paploti pirštų galiukais.

Pasakyk, man, kaip atrodo tavo akys skaiščią saulėtą dieną? Merki jas iš visų jėgų? egalima. Kai šviečia saulė, nešioi plačią brylę skrybėlę arba tamsius akinus, kad nėra r e i k e t y m e r k t i s. Jei dažnai vaikščiosi prisimerkusi, raukšlės aplink akis atsiradžia labai greitai. Dėl tos pačios priežasties būtinai nešioi akinius, jei akys susilpnėja. Norėdama išvengti raukšlių kaktoje, neraukšlyk jos nuolat. Geriausia, žinoma, niekad ne pykti. Juk neverti sakoma, kad pyktis grožiui kenkia.

Tačiau ką daryti, jei veidas jau raukšlėtas? — paklausi. Ar galima raukšles panaikinti? Atvirai kalbant, negalima. Tiesa, jas išlygina sudėtingos kosmetinės priemonės, ilgai laikomos kaukės ir masažai. Bet masažai tegali daryti tik prityrusi kosmetikė, pačiai to daryti negalima. Bet ir šios priemonės panaikina raukšles tik labai trumpam.

Tu pati tegali tik nebeleisti, kad raukšlės gilėtų, kad jų atsirastų daugiau.

Vienas paprasčiausių būdų: tepti veidą nakčiai riebiu kremu, smarkiai įplojant jį pirštų galais į raukšlėtas vietas. Tai užims tau kas vakarą tik penkias minutes. Kitas būdas (taip pat užima ne daugiau kaip ke-

lias minutes) karsti kompresai. Storą rankšluostį pamirkyk į karštą vandenį ir abiem rankom priglaudusi prie veido, palaikyk 2-3 minutes, po to nuplauk veidą šaltu vandeniu. Daryk tą kas antrą trečią vakarą.

Kuo daugiau būk ore. Drėgno, migloto, lietingo oro ne tik nebijok, bet stenkis kaip galima daugiau juo naudotis. Vaikščiojimas tokiu oru labai gaivina ir tamprina veido odą. Neveltui Anglijoje, kur amžinos miglos, moterys turi skaiščią, sveiką veido odą.

Tai pačios paprasčiausios priemonės. Jei turi laiko ir noro dėti kaukes, gali pasirinkti: kiaušinio baltymų su citrinos sūnka; kiaušinio trynio su kamparo ar ricinos aliejumi, trynio su medumi; mielių, ruginių miltų. Kaukes laikyti 15-30 minučių.

Prie progos norėjau dar su tavim pakalbėti apie kaktą. Suglebes, kelių raukšlių, tarytum persmaugtas kaklas moters nepuošia. Stenkis išvengti ir kaktos raukšlių, kitaip sakant "neaugink" jų. Jos atsiranda miegant ant aukštų pagalvių arba darbo metu spaudžiant smakrą prie krūtinės. Raukšlės ilgai neatsiranda tvirtoje, stangrioje kaktos odoje. Kaip sustiprinti ją? Kiekviena dieną, rytą ir vakarą prausdamasi, porą minučių stipriai patrink kaktą šurkščiu rankšluosčiu, pamirkytu labai šaltame vandeny. Trink apvaliais judesiais. Jei ant kaktos yra vadinamoji "žąsies oda", į vandenį įpilki žiupsnelį druskos.

Kas vakarą, nežūrint, ar tavo oda sausa, ar riebi, patepk kaktą riebiu kremu. Pamatysi, kaip greitai oda sugers kremą — vadinasi, jai trūksta riebalų.

Apie tai, kad kaktą reikia kasdien plauti, tu jau turbūt nereiikia priminti.

T. M.

ANGLIJOS LIETUVĖS

Londono Lietuvių Moterų "Dainavos" Sambūris spalio 18 d. metiniam susirinkimui išrinko naują valdybą, kuri pareigomis šitaip pasiskirstė:

Pirmininkė — Kalbaitienė, vicepir. — Varkalaitė, sekretorė — Pranskūnienė, iždininkė — Stankūnaitė. Rev. komisijoj yra: Vilčinskienė ir Neveravičienė.

SUTVARKĖ ŠIRDĮ

Štai 12 metų grūdekai (greta jos motina) iš Graikijos sosinės Chicago svedų ligoninėj padaryta nepaprastai širdies operacija — užlopyta širdies skylė, retos rūšies kraujas jai buvo reikalingas iš 12 žmonių.

MAIKIO IR TĖVO KRAITIS

Mūsų skaitytojai, atsinaujindami prenumeratas ir užsisakydami kitu metų kalendorių, atsiuntė Maikini su Tėvu dovanų:

J. Charaska iš Brooklyn, N. Y., \$3.00.
Po \$2.00: T. Baugis, Regina, Sask., Canada ir J. Dermeitis, Caro, Mich.

Po \$1.50: A. Walauski, Berlin, Conn.; Joseph Matulonis, Flemington, N. J.; J. Kavaliuskas, Montreal, Canada; Geo. Mickus, New Haven, Conn.; ir Mike Skrebis, Detroit, Mich.

Po \$1.00: John Zitzė, Brockton, Mass.; George Malesky, Emeigh, Pa.; Mrs. P. Block, Brooklyn, N. Y.; S. Keturvirtis, Elizabeth, N. J.; John Salas, Akron, Ohio; F. S. Jenkins, Akron, Ohio ir P. Merginys, N. Y. C., New York.

J. Simanavičius iš Granby, Conn., prisuntė \$0.75.
Po \$0.50: J. Grabauskas, Fairview, N. J.; B. Gudaitis, Thompsonville, N. J.; S. Jurgelvičius, Dorchester, Mass.; Jos. Šilauškis, Chicago, Ill.; Paul Gakus, Phila., Pa.; Paul Kazlauskas, Detroit, Mich.; Ch. Starr, Detroit, Mich.; J. Lapinskas, Argentina; V. Martinaitis, Manistee, Mich.; Mrs. C. Ablan, Batavia, Ill.; P. Shurn, Cleveland, Ohio; Mrs. Eva Krauskas, Waterbury, Conn.; K. Bikulcius, Lewiston, Maine; E. Jodvickis, Leeburg, Pa.; Pr. Jaruševičius, Brockton, Mass.; P. Markevich, Binghamton, N. Y.; A. Sandargas, Hart, Mich. ir Mrs. O. Slepėtienė, Enston, Pa.

Visiems, atsiuntusiems laikraščių paramos, nuoširdžiai dėkojame.

Administracija

Mahometas yra pasakęs, kad šilkas buvo sukurtas tam, kad moterys galėtų vaikščioti nuogos drabužiuose.

JUOKAI

Visi kalti

Sovietų Sąjungoje prieš liandies teisma stoji 3 darbininkai. Vienas už tai, kad visada į darbą ateidavo per anksti, antras už tai, kad ateidavo nustatytu laiku, o trečias, kad vėlindavo 5 minutes. Kiekviena iš jų nuiteisė 10 metų priverčiamuosius darbus dirbti. Pirmajį už tai, kad jis buvo nevieningas su kitais darbininkais, antrajį už biurokratizmą, o tretįjį už sabotažą.

Patarimai rašytojams

Sovietų Sąjungoje rašytojams patarimai: 1. Negulvoti; 2. Jei turi galvoti, tai nesakyk apie ką galvoji; 3. Jei turi kalbėti, nerašyk; 4. Jei turi rašyti, veskelb; 5. Jei reikia kur pasirašyti, sakyk, kad tai ne tavo parašas.

Supratingas sūnus

— Jonuk, eik namo! Atsisveikink, paduok gražiai rankutę. Na, o ką sako, kai svečius išina?

— Ačiū Dieviui. Galų gale išėjo. — atsakė Jonukas.

Netiki gydytoju

80 metų senis skundžiasi daktarui, kad jam skauda kairioji koja. Daktaras apžiūrėjo abi kojas ir nieko juose blogo neradęs, sako: "Jūsų koja sveika. Čia tik senatvė kalta".

"Ka, daktare, kalbi. Juk mano ir dešinioji koja tokio pat amžiaus, o neskauda".

Restorane

Svečias: — Aš norėčiau užsakyti vištinės, bet kiek galima jaunesnės.

Padavėjas: — Tokiu atveju aš patarsiu tamstai užsakyti kiaušinį su pienu.

IMKIT ir SKAITYKIT!

De šitoj vietoj nuolat skelbtų knygu Keleivio dministracijoje galima gauti dar šias knygas: L3DP FOR LITHUANIA'S FREEDOM, parašė S. A. Viktoras, 32 psl., kaina 50 centų JŪRININKO SINDBADO NUOTYKIAI, įdomūs pasakojimai jaunimui, 108 psl., kaina: \$2.00 NAKTYS KARALISKIUOSE. Liudo Dovydeno apysaka, 168 psl., kaina \$2.00 NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI. Jonas K. Karrys, 225 psl., kaina \$5.00 Š DŪMINĖS IŠSINĖS. K. Kraučionis eilėraščiai, 124 psl., kaina \$1.00 VARPAS NR 3-4 (Vincas Kudirkos šimtmetis, Nepriklausoma ir pavergtė Lietuva ir kt. str.), 196 psl., kaina \$2.00 LIETUVOS SOCIALDEMOKRATU PARTIJOS PROGRAMINĖS GAIRĖS, 32 psl., kaina 25 centai. 'AUNASIS SOCIALDEMOKRATAS Nr 4 ir 5, kaina 35 centai VOTERYSTĖ. J. E. Georg, daug patarimų kaip natūraliai gimimus reguliuoti, 224 psl., kaina \$3.00 KELIAS Į PASISEKIMĄ. J. Grabau-Grabauskas patarimai kaip elgtis visokiais atvejais. 144 psl., kaina \$2.00 LIETUVIŲ TAUTINĖS PUOMENOS. Vladas Vijeikis, 42 psl., kaina \$5.00 PRAKTINĖ LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. A. Sesulaukis, 97 psl., kaina \$2.00 LIETUVOS ŽEMELAPIS, kaina 50 centų DAKTARAS IS PRIEVARTOS, 3 veiksnu Moliero komedija, 59 psl., kaina 30 centų KUR MŪSŲ BOCIŲ GYVENO. Z. Aleksa, 76 psl., kaina 25 centai DIDYSIS SAPNININKAS, 185 psl., kaina \$1.50 PAPAČIO ŽIEDAS ir kitos n-pysakos. A. Antanov, 45 psl., kaina 10 centų MANO ASARLĖ. eilėraščiai. J. Motekaitis, 31 psl., kaina 15 centų CARAS SIBIRE. 1 akto vaidinimas. 42 psl., kaina 25 centai. TEATRAS ŽMONIJOS GYVENIME. J. Baltrušaitis, 32 psl., kaina 15 centų SLAPTAS GINKLAS. 1 veiksmo komedija, J. Steponaitis, 30 psl., kaina 15 centų GYVULIŲ PROTAS, 212 psl., kaina 75 centai. UŽSIENIO LIETUVIAI. P. Rušėkas, 56 psl., kaina 50 centų APIE TURTO IŠDIRBIMĄ. 124 psl., kaina 50 centų SOCIALIZMO BLAIVUMAS. 230 psl., kaina \$0.50 EGLĖ. duetas iš tos operos, M. Petrauskas, kaina \$0.50

SVENTADARBAI, 1 veiksmo tragedija, N. Gintalas, 33 psl., kaina \$0.25 ALKOHOLIS IR KŪPIKIAI, 23 psl., kaina \$0.15 KRAUJAS IR KERŠTAS, novelės, V. Kirlys, 103 psl., kaina \$0.20 LIAUDIŠIOS DAINOS, gaidos miriam chorui, V. Banaitis, kaina \$1.50 KAS YRA SOCIALIZACIJA, K. Kautsky, 31 psl., kaina \$0.10 SLIUBINĖ IŠKILMĖ, 1 veiksmo komedija, 29 psl., kaina \$0.15 MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS, 96 psl., kaina \$0.25 EILĖS IR STRAIPSNIAI (Kaip atsirado popiežiai, reumatizmas, Kražių skerdynės ir kt.), 97 psl., kaina \$0.25 ANARCHIZMAS, 29 psl., kaina \$0.15 SALOMĖJA, vieno akto drama, 59 psl., kaina \$0.25 DEBATAI SOCIALIŠTŲ SU KLERIKALAIS, 45 psl., kaina \$0.15 DEL PINIGŲ, 3 veiksmu drama, L. Tolstojus, 62 psl., kaina \$0.35 LYTIŠKOS LIGOS, dr. F. Matulaitis, 24 psl., kaina \$0.25 DIEVO TEISMAS, parašė Nevezinskas, 16 psl., kaina \$0.10 MATERIALISTIKAS ISTORIJOJ SUPRATIMAS, 80 psl., kaina \$0.20 KUNIGŲ CELIBATAS (kodėl kunigai neveda), 58 psl., kaina \$0.25 NIHILISTAI, 3 veiksmu tragedija, 61 psl., kaina \$0.25 KARĖS NUOTAIKOS, vieno akto - veiksmo drama, 42 psl., kaina \$0.20 CIAMAS IR APAŠTALAS, 3 veiksmu komedija, 48 psl., kaina \$0.25 STABMELDIŠKA LIETUVA, 32 psl., kaina \$0.10 KAI PASIŠALYNA ŽMONES PERSISTADYDAVU SAU ŽEME, 28 psl., kaina \$0.10 SIELOS BALSAS, J. Smelstorianus eilėraščiai, 221 psl., kaina \$0.75 DELKO ŽMOGIŲ REIKIA GERT IR VALGYT, dr. A. Garmus, 40 psl., kaina \$0.15 DAINOS APIE LAISVĖ, A. Giedraitis, 32 psl., kaina \$0.75 ŽEMĖS PAKOPOS, J. Baltrušaitis eilėraščiai, 151 psl., kaina \$0.75 LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA su spalvotu žemėlapiu, 96 psl., kaina \$0.75 Užsakymus su pinigais prašoma siųsti: KELEIVIS 636 Broadway So. Boston 27, Mass.

Vietinės Žinios

POVILAS TAUTVAISAS

Povilas Tautvaišas, daugkartinis Chicagos miesto (4 kartus), Illinois (3 k.) ir Trans-Mississippi vaktybių (3 k.) šachmatų meistras. 1949 buvo Bostono meistras. Žaidė Lietuvos komandų pasaulio pirmenybėse: 1936 — Münchenė ir 1939 — Buenos Aires. Lapkričio 8 d. dalyvavo Bostono Lietuvių Šachmatininkų Klubu 10 m. sukaktuvių minėjime ir ta proga lapkričio 7 d. davė simultaną Bostono šachmatininkams.

Bostoniečiai išsirinko naujus miesto šachmatininkus

Į miesto majoro vietą varžybos ėjo tarp 2 kandidatų: John E. Powers ir John F. Collins. Priešrinkiminį vajų labiau buvo išvystęs John Powers ir todėl daugeliui atrodė, kad jis turėtų laimėti. Deja, rinkimų vaisiai parodė ką kita: Collins gavo 114,074, o Powers 90,035 balsus. Taigi, Collins gavo 24,039 balsų daugiau ir jis laikomas išrinktas Bostono majoru.

Collins yra 40 metų amž., advokatas, karo veteranas, buvęs miesto tarybos, Mass. atstovų rūmų ir senato nariu, dabar jis yra Suffolk County Register of Probate. Jis yra polio auka, bet tas jam netrukdyt pareigas eiti, nes, kaip jis pats sako, miesto majoras miesto reikalus turi tvarkyti savo galva, o ne kojomis.

Miesto taryba, galima sakyti nepasikeitė, nes išrinkti aštuoni senieji tarybos nariai ir tik vienas naujas. Naujosios miesto tarybos sudėtis bus tokia: McLoughlin, W. Foley, McDonough, Kerrigan, White, Hines, Iannella, Coffey ir Connolly.

Į miesto mokyklų komitetą išrinkti: Reilly, Tierney, Regan (jie ir iki šiol buvo komitete), Lee ir Kendrick.

Yanuliai grįžo iš Floridos

Dorchesteriečiai Keleivio skaitytojai Elzbieta ir Stasys Yanuliai savo sūnaus Adolfo vedybinio gyvenimo 20 metų sukakties proga sumanė pamatyti šiltąją Floridą. Adolfas "pakinkė" savo plieninį žirgą, pasodino savo žmonelę, mamytę, tėvelį ir tetulę Patkauskienę, So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos nuolatinę patarnautoją, kurios sūnus gyvena Floridoje, ir išdūmė.

Dabar grįžę jie sako, kad kelionė ten ir atgal buvusi labai maloni, kad jie atsivežę daug gilių įspūdžių. Jie aplankę buvusius bostoniečius Ketvirčius, senus Keleivio skaitytojus Klimus iš Montello, ir kitus pažįstamuos.

Visi juos širdingai priėmė, vaišinę kaip tik išmąnydami. Per tris savaites apie nuohodulį nebuvę laiko nė pamanyti, jos praėjusios kaip viena diena.

Yanulienė pataria kiekvienam, kas tik gali, Floridą aplankyti, bet nuolat ten gyventi ji nenorėtų.

J. B.

SLA 43 kp. banketas

SLA 43 kuopa lapkričio 29 d. Lietuvių Piliiečių Dr-jos salėj minės savo veiklos 55 metų sukaktį. Sukaktuvinis banketas prasidės 5 val. vak.

10 milijonų dovana

Fordo fondas devyniems universitetams paskyrė 19 mil. 50 tūkstančių dolerių, iš tos sumos vien Massachusetts technologijos institutas Cambridge gavo 9 mil. 500 tūkstančių dolerių.

KAIP RUSAI LIETUVĄ SUISOVIETINO

Apie tai skaitykit knygelę—Lietuvos sovietizacija, kurią parašė Lietuvos žynus teisininkas prof. M. Roemeris. Kaina 35 centai. Galite gauti Keleivio administracijoje.

BOSTONO ŠACHMATININKAI

ŠK trečioji komanda (sėdi iš k. R. Venckus, Saulius Vaičiūnas, kom. kapitonas, Gediminas Keodis, Edm. Spirauskas ir Alg. Ivaška), laimėjusi 1955-56 m. savo klasėje Bostono meisterio vardą. Vidury stovi Merkis, dr. Kapochy, A. Keturakis.

Gražiai ir prasmingai paminėjo Šachmatininkų Klubo dešimtmetį

Lapkričio 8 d. Bostono Šachmatininkų Klubas minėjo savo veiklos dešimtmetį. Į jį iš Čikagos buvo atvykęs šachmatų meistras Povilas Tautvaišas, Bostono Šachmatininkų Draugijos atstovai ir gana didelis bostoniečių šachmatininkų bičiulių būrys. Dalyvavo ir Laisvės Varpo programos dalyviai. A. Voketaitis ir čia padainavo pora dainų. Be jo, gražiai dainavo Neil Meškūnienė iš Waterbury. Labiau pasižymėjusiems

šachmatininkams — A. Tautvaišui, G. Šveikauskui, Ged. Kuodžiui ir Alg. Makičiui įteiktos dovanos, o klubui prof. Ignas Končius ir dr. Bruno Kalvaitis įteikė "Lietuvos Laisvės Avilį", padirbtą iš 20,000 metų amžiaus juodo ažuolo, bet apie tai ir kitą skaitykite kitą kartą.

Minėjimą pradėjo dr. Anthony Kapochy, perdavęs tolimesnį vadovavimą adv. John Grigaliui.

Visi laimėjo

Lietuvių Darbininkų Dr-jos 21 kp. lapkričio 7 d.

JOHN PATRICK CONNOLLY NUOŠIRDŽIAI DĖKOJA LIETUVIAMS BALSUOTOJAMS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR Į KITAS SOVIETŲ VALDOMAS SRITIS

Kviečiame visus naudotis greitu patarnavimu patikimos įstaigos

Pristatymas garantuotas Siuntiniai apdrausti

Turime pasirinkimą medžiagų, odų ir kitokių daiktų pigiomis kainomis. Gavome austriskų deimantinių stiklui pjausti riežtukų nuo 1.65 už stukę. Siunčiame su Inturisto leidimu. Kelionė trunka nuo 4 iki 6 savaičių.

General Parcel & Travel Co., Inc.

308 W. 4th St., So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-5040 (Tik vienas blokas nuo Broadway, einant D gatve)

Istaiga atidara: Kasdien 9 A. M. - 6 P. M. Seštadieniais 8 A. M. - 4 P. M.

Vedėjas: M. Kavaliauskas

The Apothecary Lietuviška Tikra Vaistinė

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Turime vaistų ir vitaminų persiuntimui į Lietuvą ir kitus kraštus, kaip penicilino, streptomicino, rimifono, ir vaistų nuo reumatizmo, atraičio, strėnų gelimo ir kitų ligų. Jei reik vaistų—eikit į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm., 382a W. BROADWAY, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON. Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 ryto iki 8 val. vak. išskyrus šventadienius, ir sekmadi.

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

390 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. AN 3-8764

Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas RUSIJOS valdomas sritis.

Iš naujų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaidas ir SSSR muitų apmokoma siuntėjas.

VAISTUS, MEDŽIAGAS, ODAS GALIMA PIGIAU PIRKTI ŠIOJ ĮSTAIGOJE. PRASYKITE KATALOGŲ.

Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškius siuntėjo ir gavojo adresus. Mes, siuntinį perkavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.

Atsiųsti paštu siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku.

Dabar galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiamieji daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų siuntinius.

ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITES LIETUVIŠKAI

Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patarnauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Siunčiame su Inturisto įgaliojimais.

Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 7 val. vak. ir šventadieniais nuo 8 ryto iki 2 val. po pietų.

VEDĖJAS: JONAS ADOMONIS

Strand Cafe salėje surengė kortų vakarą. Žaidėjų buvo apsėdę visi stalai. Dovanų laimėjo ne tik gerieji žaidėjai, bet ir tie, kurie prastai žaidė. Visi buvo pavaisinti kava su pyragu.

REIKALINGAS KEPEJAS

Reikalingas duonos kepejas. Darbas dienotėlis. Pilnos arba trumpesnės valandos. Kreiptis Baltic Bakery 815 Cambridge St., Cambridge, Mass.

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programą iš stoties WLYN, 1250 kv. locikly, veikia sekmadieniais nuo 2:30 iki 3 val. liena. Parduodamos Lietuviškos dainos, muzika ir Magdūtės Pasaka

Biznio reikalais kreiptis Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 East Broadway, So. Bostone Tel. AN 8-0489. Ten gausimas ir "Keleivis."

Steponas Minkus

Kas perka ar parduoda namus, ūkius, biznesus kreipkitės į

Pranę Lambertą REALTOR

597 E. BROADWAY SO. BOSTONE Skaikit nuo 9 iki 7 v. vak. Tel.: AN 8-7031 o kitu laiku: AN 8-0699

V. Vadeiša

ODA SIUNTINIAMS

Parduodu pirmos rūšies ody, auštelius, gatavus batus tinkamus siuntinui, padus, vilpadižius siuntiniam nupiginta kaina. Atlieku visus batulavio darbus greit, sąžiningai ir duodu patarimus apie odas. Adresas: 173 Eighth St., So. Boston nuo 7 ryto iki 7 val. vak, išskyrus trečiadienius ir sekmadienius. Telefonas: AN 8-0056

Charles J. Kay (KUCINSKAS)

Lietuviai Plumberis

Atlieka visokius "plumbing" atliekian ir gazo vamzdžių įvedimo ir taisymo darbus. Kainos priimanamos. Pirm negu ką darote, pakambinkit, pakauskit mūsų kvičių. Telefonas CO 5-5849 12 Mt. Vernon, Dorchester, Mass.

PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS

Kas sekmadienį, 12.00 val. So. Bostone, L ir 4th St. BA2-NYCIOJE įvyksta pamaldos lietuviams protestantams. Pamaldas laiko teologas A. JURĖNAS.

A. Jurėnas yra Harvardo universiteto doktorantas ir verčė sv. Raštą į lietuvių kalbą.

NAMŲ SAVININKAMS

Pentiname namus iš lauko ir vidaus; apkalame singelialis; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašom kreiptis:

John Petrus

14 Gartland Street Jamaica Plain, Mass. Tel.: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreipkitės:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable 598 E. Broadway So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

PARDUODA

Parduoda dvejas duris: ilgumo 6 pd. 10 colių, platumo — 34 colių. Taip pat 10 langų, 2 langai 40-50 colių, 8 langai — 31-50 platumo. Visi geram stovy. Kreiptis telef. EL 4-3576. (45)

Jei Jums Reikia

Įsigyti namus, apdrausti turty, užpildyti mokestines formas (Inc. Tax) ar Notaro patarnavimui, kreipkitės į

KALVAITIS IR STELMOKA

— BALTIC REALTY — Real Estate ir Insurance Brokeris 389 W. Broadway, So. Boston Tel. AN 8-6030

Peter Maksvytis

CARPENTER & BUILDER

Atliekam visokius namų taryno darbus iš lauko ir vidaus: pijazus, langus, duris, grindis, baldus, deimantinius pjūklus, laikus ir duris, darome virtuves, kaminius ir stiklinius vidaus įrengimus. Nūjoms pastatams turime įvairių standartinių projektų, darbas garantuotas. Pasaukite dėl įkainavimo.

925 E. 4th St., So. Bostone Tel. AN 8-3630

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8

546 BROADWAY SO. BOSTON, MASS. Telefonas AN 8-1320

Tel. AN 2-4026

Dr. John Repshis

LIEUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8 Nedėliomis ir šventadieniais: pagal susitarimą

495 Columbia Road Artl Upham's Corner DORCHESTER, MASS.

Tel. AN 8-2712 arba BI 4-9013

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas Vartojas vėlianus konstrukcijas X-RAY Aparatų Pritaiką Akinius

VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8 534 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. AN 8-2805

Dr. J. L. Pasakaris

Dr. Amelia E. Radd

OPTOMETRISTAI

VALANDOS:

Nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Sėdėdomis—ofisais uždarytas.

447 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

409 W. Broadway SOUTH BOSTON, MASS. Office Tel. AN 8-0948

KETVIRTIS & CO. — JEWELERS —

Laikrodžiai-Deimantai Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus 379 W. BROADWAY SOUTH BOSTON Tel. AN 8-4649

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.

Savininkas A. J. Alekus 628 East Broadway South Boston 27, Mass. Telefonas AN 8-4148

Benjamin Moore Malvos Popieros Sienuos Stiklas Langams

Vlaikie Reikmenys Namams Reikmenys Plumberiams Vaiskie Geležies Daiktai

Bostonas be laikraščių

Pracitą penktadienį sustreikavo 6 Bostono laikraščių spausdintojai, kadangi laikraščių leidėjai nesutiko pakelti atlyginimą. Dabar jie gauna savaitę \$119.40 ir \$4.50 darbdaviai moka pensijų fondui.

Viso labo tuose laikraščiuose dirbo 1,150 spausdintojų. Jiems sustreikavus, neteko darbo ir kiti tų laikraščių samdiniai, kurių yra 5,500.

Minėtų laikraščių išeina 1,250,000 egz.

Vienintelis laikraštis, kuris šiuo metu Bostone išei-

na, tai "The Christian Science Monitor", kurio samdiniai nepriklauso unijai.

Susižeidė S. Bobelienė

Pracitą savaitę Sofija Bobelienė, daktaro Stasio Jasičiaus, kuris turi savo kabinetą 581 Adams St., Dorchester, uošvienė namuose nusilaužė koją. Operacija padaryta Carney ligoninė, kur jai teks gulėti kelias savaites.

Linkime ligonei ištervės ir kaip galima greičiau pasveikti.

Širdis — viso kūno valdovas.

Lietuvių Enciklopedijos redaktorių

PRANĄ CEPENĄ,

mirus jo seseriai Uršulei Lietuvoje,

nuoširdžiai užjaučia

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA

DEMESIO! DEMESIO!

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Priimami siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Rusiją per lietuvių įstaigą

UNIVERSAL GIFT PARCEL SERVICE

Siuntiniai apdrausti, apmuitinti. Gavėjus nieko nemoka. Siuntiniai pavyksta per 4-8 sav., o oro paštu — 8-12 d. Mūsų krautuve yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų medžiagų vyr. ir moter. kostiumams, paltams, pamašalų, įpių, deimantų stiklo, pjauti riežtukų, laikrodžių, rašomųjų mašinelių, asperino, anacino, buferino, sacharino ir vitaminų.

Pildome receptus, siunčiame vaistus, gydytojų įrankius ir specialius standartinius siuntinius (pav. 3 vyr. kostiumams angliškos vilnonės medžiagos 16 1/2 yd. tik už \$16.-; 6 vyr. kostiumams angliškos vilnonės medžiagos 19 1/2 yd. tik už \$22.50. Siūvamas mašinai — \$160. — Akordeonus nuo \$75.50 iki \$250. — Cukraus 20 svarų — \$14.-)

Į paminėtas kainas įeina visos išlaidos: prekę, muitus, pasiuntinys, apdrauda. Gavėjas nieko nemoka. Tai tik keli pavyzdžiai iš mūsų bendrinio katalogo kuriame rasite 30 pavyzdžių įvairiomis kainomis nuo \$29.- iki \$125. Visos medžiagos ant kiekvieno yardo turi įrašą "Made in England". Užsakytojas gauna nuo kiekvienos pirkto medžiagos atkarpė.

Pagindaujami rimi atstovai J. A. V., Kanadoje ir P. Amerikoje standartiniams siuntiniams ir mūsų importuotoms prekėms.

ADRESAI:

397 A West Broadway, SO. BOSTON 27, Mass. AN 8-2718 6 John St., WATERBURY, Conn., PL 6-6766

Siuntiniai priimami kasdien nuo 8:30 ryto iki 6:30 val. vakaro o šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Sav. Mykolas GURECKAS.